

DZIAŁ I
POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Wstęp
§ 1

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (zwane dalej OWU) stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) z przedsiębiorcą (osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie będącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową – zwanym dalej **Ubezpieczającym**) spełniającym następujące warunki:
 - dla ubezpieczeń mienia (Dział II i III) – wartość posiadanego mienia (we wszystkich lokalizacjach) nie przekracza 15.000.000 PLN,
 - dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej (Dział IV) – przychody netto (bez VAT) z prowadzonej działalności za ostatni rok obrotowy nie przekraczają 20.000.000 PLN, z zastrzeżeniem, że umowa ubezpieczenia nie może zostać zawarta z przedsiębiorcami prowadzącymi działalność wskazaną w Zał. nr 1 do OWU.
- Wybór zakresu ochrony ubezpieczeniowej (w tym opcjonalnych klauzul dodatkowych) jest dokonywany przez **Ubezpieczającego** we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzany przez WARTĘ w polisie.
- Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego).
- W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, kryteria, o których mowa w ust. 1, odnoszą się do **Ubezpieczonego**, a wszelkie postanowienia OWU dotyczące **Ubezpieczającego** (w tym obowiązki) stosuje się odpowiednio do **Ubezpieczonego** z zastrzeżeniem ust. 5 i 6 poniżej.
- W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na rzecz leasingodawcy kryteria, o których mowa w ust. 1, odnoszą się do **Ubezpieczającego**.
- Roszczenie o zapłatę składki przysługuje WARCIE wyłącznie przeciwko **Ubezpieczającemu**.

Dział II
§ 2

W niniejszych OWU mają zastosowanie następujące pojęcia:

- Budowla** – trwałe związany z gruntem obiekt budowlany inny niż **budynki**, wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową (np. ogrodzenia, bramy, furtki, zadaszenia, wiaty, altany, pomieszczenia na śmieci, place postojowe, place pod śmietniki, drogi, chodniki i oświetlenie nieruchomości itp., jeżeli znajdują się w miejscu ubezpieczenia).
- Budynek** – obiekt budowlany, posiadający pozwolenie na użytkowanie, trwałe związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową.
- Deszcz** – opad atmosferyczny w postaci kropel wody.
- Dewastacja** – rozmyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez **osoby trzecie**.
- Dym i sadza** – zawiesina cząsteczek w gazie będąca bezpośrednim skutkiem spalania.
- Działanie ciężaru śniegu lub lodu** – działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie.
- Franszyza redukcyjna** – określona w polisie kwotowo lub procentowo wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania dla każdego poszkodowanego, wyliczonego zgodnie z postanowieniami OWU.
- Grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.
- Huk ponaddźwiękowy** – uderzeniowa fala dźwiękowa wywołana przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku.
- Katastrofa budowlana** – niezamierzone, nieprzewidziane, gwałtowne zniszczenie **budynku** lub **budowli** lub ich części w wyniku nagłej, samoistnej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych.
- Kradzież z włamaniem** – dokonany lub usiłowany zabór mienia z zamkniętego **lokalu** lub innego miejsca zabezpieczonego zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w OWU (w tym zamkniętego środka transportu w odniesieniu do ładunków w transporcie):
 - po usunięciu przy użyciu siły lub narzędzi zainstalowanych zabezpieczeń lub po otworzeniu zabezpieczeń oryginalnym, podrobionym lub dopasowanym kluczem lub nośnikiem kodu, które sprawca zdobył w drodze **kradzieży z włamaniem** do innego **lokalu** lub w drodze **rabunku**,
 - w którym sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, o ile pozostawił tam ślady, które mogą być użyte jako dowód jego ukrycia się.
- Lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu lub kamieni ze stoków górskich.
- Lokal** – samodzielna, wydzielona trwałymi ścianami lub przegrodami budowlanymi część **budynku** wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami budowlanymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi.
- Maszyny, urządzenia oraz wyposażenie** – rzeczowe, ruchome składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności (w tym **sprzęt elektroniczny**), niestanowiące elementów **budynków i budowli** i niebędące **środkami obrotowymi** ani **nakładami inwestycyjnymi**.
- Mienie osób trzecich** – mienie (z wyłączeniem **budynków, budowli, lokali i wartości pieniężnych**) nie stanowiące własności **Ubezpieczającego**, przekazane mu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.
- Mienie pracownicze** – mienie osobistego użytku **pracowników Ubezpieczającego**, które znajduje się w miejscu pracy, z wyłączeniem **wartości pieniężnych** oraz pojazdów samochodowych.
- Nakłady inwestycyjne** – koszty remontów, wykończenia wnętrz lub prac adaptacyjnych poniesione na dostosowanie **budynku/lokalu** do rodzaju prowadzonej działalności lub w celu podniesienia standardu.
- Osoba trzecia** – każdy podmiot nie będący **Ubezpieczającym** lub **Ubezpieczonym**.
- Pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez **Ubezpieczającego** na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy zlecenia lub umowy podobnej do zlecenia, w szczególności umowy o świadczenie usług, kontraktu menadżerskiego, porozumienia o wolontariacie, umowy o staż.
- Polisa** – dokument wystawiony przez WARTĘ potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia.
- Powódź** – zalanie terenów w następnym:
 - podniesienia się poziomu wód w korytach wód płynących lub zbiornikach wód stojących (w tym w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych w wyniku sztormu) lub
 - spływu wód po zboczach lub stokach.
- Pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile.
- Przepięcie** – gwałtowny wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej (rozumianej jako układ połączeń między **sprzętami elektronicznymi**, służące do przesyłania i przetwarzania wszelkiego rodzaju danych, głosu, wizji oraz innych rodzajów przekazu za pomocą sygnałów elektronicznych), z przyczyn innych niż **uderzenie pioruna**, przekraczający maksymalne dopuszczalne wartości, określone przez producenta dla danego urządzenia.
- Rabunek** – dokonany lub usiłowany zabór mienia przy użyciu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec **Ubezpieczającego**, jego **pracowników** lub osób którym **Ubezpieczający** powierzył pieczę nad mieniem, albo przez doprowadzenie tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności.

- Reprezentant Ubezpieczającego:**
 - w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor i jego zastępca,
 - w przypadku spółek kapitałowych (tj. z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych) – członkowie zarządu i prokurenci,
 - w przypadku spółek jawnych – wspólnicy i prokurenci,
 - w przypadku spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariusze i prokurenci,
 - w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, członkowie zarządu i prokurenci,
 - w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy,
 - w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu,
 - w przypadku wspólnot mieszkaniowych – członkowie zarządu lub osoby uprawnione do reprezentowania wspólnoty,
 - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność jednoosobowo – ta osoba fizyczna lub jej pełnomocnik.
- Sprzęt elektroniczny** – urządzenie, które zawiera elektroniczne podzespoły (układy scalone, tranzystory i inne elementy półprzewodnikowe nie ulegające zużyciu mechanicznemu) przeznaczony do przetwarzania i wizualizacji danych, kontroli i sterowania procesami, wykonywania pomiarów, sygnalizacji stanów urządzenia (np. komputery pc, laptopy/notebooki, biurowy sprzęt elektroniczny, sprzęt telekomunikacyjny w tym telefony komórkowe, sprzęt elektromedyczny, urządzenia poligraficzne, kasy fiskalne, sprzęt geodezyjny, cyfrowe aparaty fotograficzne).
- Staly dozór** – bezpośredni nadzór nad obiektem/lokałem, pełniony w miejscu ubezpieczenia przez koncesjonowaną agencję ochrony mienia, z którą **Ubezpieczający** podpisał umowę o dozór mienia lub przez **pracowników Ubezpieczającego**; sprawujący dozór winni posiadać określony zakres obowiązków z wyszczególnieniem zadań dotyczących postępowania w przypadku próby zaboru mienia, a także wykonywać swoje czynności w sposób zapewniający należytą ochronę mienia, a w szczególności dokonywać okresowego patrolowania obszaru chronionego (nie rzadziej niż co dwie godziny) oraz kontroli zabezpieczeń; sposób sprawowania dozoru winien być rejestrowany w dokumentacji służb dozoru i okresowo kontrolowany przez **Ubezpieczającego**.
- Strajk** – zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez wszystkich pracowników lub ich grupę, będące wyrazem protestu np. politycznego, bądź ekonomicznego oraz żądaniem zmian.
- Środki obrotowe** – rzeczowe aktywa obrotowe takie jak:
 - surowce lub półprodukty wykorzystywane w działalności produkcyjnej,
 - wytworzone lub przetworzone produkty gotowe zdane do sprzedaży lub w toku produkcji,
 - surowce, półprodukty oraz towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym,
 - opakowania,
 - materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, nie będące **maszynami, urządzeniami** lub **wyposażeniem**.
- Środki trwałe – budynki, budowle, lokale, maszyny, urządzenia oraz wyposażenie**.
- Terroryzm** – użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu przez osobę, grupę osób lub organizację, mające podłoże polityczne, religijne, ideologiczne lub inne o podobnym charakterze z zamiarem wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności lub dezorganizacji życia publicznego dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych.
- Trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi** – zjawiska nie związane z działalnością człowieka polegające na zaburzeniu systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą gwałtowne wstrząsy i drgania gruntu lub obniżaniu się terenu wskutek zawałenia się podziemnych pustych przestrzeni powstałych w sposób naturalny lub też, ruch ziemi na stokach.
- Ubezpieczony** – podmiot wskazany w polisie, który jest objęty ochroną ubezpieczeniową i osobą dodatkowo ubezpieczone zgodnie z postanowieniami par. 47.
- Uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie atmosferyczne powodujące przejście ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi.
- Uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego, jego części lub przewożonego nim ładunku w ubezpieczone mienie.
- Upadek drzew lub innych przedmiotów** – przewrócenia się na ubezpieczone mienie rosnących w pobliżu drzew lub nie będących w posiadaniu **Ubezpieczającego budynków, budowli, urządzeń technicznych** (np. masz. dźw. komin, antena) lub ich elementów.
- Upadek statku powietrznego** – przymusowe lądowanie lub upadek statku powietrznego lub innego obiektu latającego lub upadek jego części, paliwa lub przewożonego ładunku.
- Wartości pieniężne:**
 - gotówka – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (banknoty i monety),
 - czeki, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
 - weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
 - inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę (np. obligacje, bony skarbowe, bony towarowe),
 - złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, biżuteria i wyroby jubilerskie.
- Wartość księgowa brutto** – księgowa wartość początkowa środków trwałych, stanowiąca cenę nabycia lub koszt wytworzenia, powiększona o koszty jego ulepszenia i skorygowana w wyniku obowiązujących aktualizacji wyceny, bez odpisów amortyzacyjnych.
- Wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy/odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nie ulepszonego tj.:
 - w przypadku **budynków i budowli** – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe,
 - w przypadku pozostałych **środków trwałych** – wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego **środka trwałego** tego samego rodzaju, typu, modelu i o tych samych bądź zbliżonych parametrach z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu,
 - w przypadku **nakładów inwestycyjnych** – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia **nakładów inwestycyjnych** istniejących przed wystąpieniem szkody.
- Wartość rzeczywista – wartość odtworzeniowa** pomniejszona o zużycie techniczne, rozumiane jako trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji, w wyniku których okres zdolności do pełnienia przez mienie określonych funkcji użytkowych stopniowo się zmniejsza.
- Wiatr** – ruch powietrza atmosferycznego, powstały wskutek nierównomiernego rozkładu ciśnienia atmosferycznego.
- Wybuch** – gwałtowna zmiana równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pary lub cieczy:
 - wywołana reakcją chemiczną lub
 - znajdujących się w zbiorniku/naczyniu ciśnieniowym, wywołana ich dążnością do rozprężania i rozprzestrzeniania się.

Za wybuch uważa się również implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym.
- Wypadek środka transportu** – zdarzenie polegające na nagłym działaniu siły mechanicznej w momencie zetknięcia się pojazdu z osobami, przedmiotami, zwierzętami, a także przewrócenie się, wywrócenie się, wykolejenie się, spadnięcie, zatopienie środka transportu.
- Zalanie** – wydobywanie się wody, innych cieczy lub pary z urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych przewodów i urządzeń technologicznych, powstałe wskutek:
 - cofnięcia się z sieci wodno – kanalizacyjnej,
 - uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej,
 - awarii pralki, wirówki, zmywarki lub urządzenia o podobnym charakterze,
 - samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych/zraszaczowych z wyłączeniem przypadków będących następstwem **pożaru**, naprawy, rebudowy lub modernizacji instalacji,
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych zaworów w sieci wodociągowej,
 - nieumyślnego działania **osób trzecich**,
 - pęknięcia akwarium,
 - nagłego topnienia mas śniegu lub lodu.
- Zamieszki i rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób zakłócające porządek publiczny.

47. **Zdarzenie losowe** – niezależne od woli **Ubezpieczającego** zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 3

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.
- Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - nazwę i adres **Ubezpieczającego**,
 - nazwę i adres **Ubezpieczonego**,
 - NIP lub REGON,
 - rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej,
 - obrót roczny,
 - okres ubezpieczenia,
 - miejsce ubezpieczenia,
 - przedmiot i zakres ubezpieczenia,
 - wysokość sumy ubezpieczenia,
 - sposób ustalenia sumy ubezpieczenia,
 - wysokość limitów odpowiedzialności,
 - wysokość sumy gwarancyjnej,
 - opis stanu zabezpieczenia mienia,
 - przyczynę, liczbę i wielkość szkód w okresie ostatnich 3 lat.
- WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
- Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 i 3 powyżej, albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, **Ubezpieczający** powinien na wezwanie WARTY odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma WARTY.
- Ubezpieczający** zobowiązany jest podać do wiadomości WARTY wszystkie znane mu okoliczności, o które WARTA pytała w formularzu wniosku albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
- W razie zawarcia przez WARTĘ umowy ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi **Ubezpieczającego** na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień OWU, z zastrzeżeniem że wszelkie odmienne postanowienia umowne powinny być sporządzone na piśmie, podpisane przez strony oraz w pełnym brzmieniu dołączone do umowy pod rygorem ich nieważności.
- W czasie trwania umowy ubezpieczenia **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać WARCIE wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, o których mowa w ust. 5 powyżej.
- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 5-7 nie zostały podane (w tym zostały podane niezgodnie ze stanem wiedzy **Ubezpieczającego**) do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 5-7 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
- Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę WARTA doręcza **Ubezpieczającemu** dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść **Ubezpieczającego** od treści złożonej przez niego oferty, WARTA zobowiązany jest zwrócić **Ubezpieczającemu** na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść **Ubezpieczającego** nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z treścią oferty.

Składka ubezpieczeniowa

§ 4

- Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka przez WARTĘ.
- Składka ubezpieczeniowa zależy w szczególności od rodzaju ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, przedmiotu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia/limitu odpowiedzialności/sumy gwarancyjnej, okresu ubezpieczenia, przychodów, rozłożenia płatności składki na raty, liczby ubezpieczeń zawartych w ramach niniejszych OWU. Na obniżenie lub podwyższenie składki może mieć wpływ rozszerzenie zakresu ubezpieczenia za pomocą klauzul/ryzyk dodatkowych, przebieg szkodowy ubezpieczenia i zastosowane zabezpieczenia.
- WARTA może w przypadkach uzasadnionych rodzajem lub rozmiarem prowadzonej przez **Ubezpieczającego** działalności, rodzajem ubezpieczonego mienia, sumą i środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając inne czynniki.
- Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że strony ustaliły odmienny tryb płatności składki.
- Na wniosek **Ubezpieczającego** składka może zostać rozłożona na raty – maksymalnie cztery równe raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
- Obowiązek zapłaty składki obciąża **Ubezpieczającego**.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności

§ 5

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, przy czym dopuszcza się możliwość ubezpieczenia na okres krótszy.
- Okres ubezpieczenia wskazuje się w polisie. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki (w całości lub jej pierwszej raty).
- W przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
- Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez WARTĘ wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności WARTY, tylko wtedy gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki WARTA wezwie **Ubezpieczającego** do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
- Jeżeli płatność składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek WARTY, pod warunkiem, że na rachunku **Ubezpieczającego** były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku WARTY odpowiednią kwotą.
- Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczenia wygasi przed tym terminem.

Wyłączenia generalne

§ 6

- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
 - w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych (niezależnie od faktu zawarcia bądź braku wymaganej umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz niezależnie od wysokości sumy gwarancyjnej takiej umowy),
 - bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:

- wojny, zbrojnej inwazji, stanu wyjątkowego i innych działań wojennych, bez względu na to, czy zostały formalnie wypowiedziane, wojny domowej, rewolucji, powstania lub zbrojnego przejścia władzy,
- środków represyjnych stosowanych przez organy państwa, konfiskaty, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze,
- sabotażu,
- pozostawiania **Ubezpieczającego** lub jego pracowników pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza,
- działania promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu lub szucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi,
- powolnego działania jakichkolwiek czynników w szczególności termicznych lub biologicznych m.in. pleśni, porostów, grzybów, insektów, gazów, par, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, a także wirusów i bakterii (wyłączenie działania wirusów i bakterii nie ma zastosowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej); w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, jeżeli w następstwie wymienionych czynników wystąpiło inne **zdarzenie losowe** objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia),
- niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie objęte zakresem ubezpieczenia; wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- ruchu zakładu górniczego w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa geologicznego i górniczego.

Prawa i obowiązki Ubezpieczającego

§ 7

- Ubezpieczający** zobowiązany jest do zapewnienia należytego zabezpieczenia mienia, w tym do przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności **Ubezpieczający** zobowiązany jest do:
 - stosowania się do:
 - obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego,
 - zaleceń i wymagań producentów lub dostawców, w tym instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń,
 - wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia,
 - minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - utrzymywania ubezpieczonych **budynków, budowli i lokali** wraz z ich zabezpieczeniami w należyłym stanie technicznym oraz stosowania powszechnie przyjętych środków ostrożności, a także obowiązujących przepisów dotyczących ochrony osób i mienia,
 - dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecz oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń,
 - przestrzeganie zasad dotyczących zabezpieczenia **wartości pieniężnych**, określonych w obowiązującym w dniu powstania szkody Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona **wartości pieniężnych** przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.
- Jeżeli **Ubezpieczający** nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1 powyżej, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, chyba że, w przypadku rażącego niedbalstwa, zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
- Zasady określone w ust. 1 powyżej nie mają zastosowania w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
- Ubezpieczający** zobowiązany jest także do usunięcia szczególnych zagrożeń mienia lub takich, których usunięcia mogła domagać się WARTA i domagała się w pismach wystosowanych do **Ubezpieczającego**.
- Jeżeli **Ubezpieczający** nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez WARTĘ, jest ona zwolniona z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie wskutek nieuwspólnienia zagrożenia, jeżeli niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.

§ 8

- W razie zajścia wypadku objętego zakresem ubezpieczenia, **Ubezpieczający** zobowiązany jest użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzić lub zmniejszenia jej rozmiarów.
- Jeżeli **Ubezpieczający** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 powyżej, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego tytułu.
- Ponadto do obowiązków **Ubezpieczającego** należy:
 - zawiadomić WARTĘ (CENTRUM ALARMOWE) o wypadku niezwłocznie (wraz z podaniem charakteru i rozmiaru szkody), nie później niż w przeciągu 2 dni roboczych od daty powstania wypadku lub uzyskania o nim wiadomości,
 - niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzić, która mogła powstać w wyniku przestępstwa lub wskutek wypadku **środka transportu**,
 - pozostawić bez zmian miejsce wypadku do czasu przybycia przedstawiciela WARTY, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzić lub zmniejszenia szkodzić; WARTA nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęła likwidacji szkodzić w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku,
 - stosować się do zaleceń WARTY, udzielać jej informacji i niezbędnych pełnomocnictw w zakresie koniecznym do prawidłowej likwidacji szkodzić,
 - umożliwić WARCIE dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkodzić, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień,
 - udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia, w tym dokumenty związane z jego zakupem i eksploatacją,
 - wypełnić wszelkie wymagane przez WARTĘ dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
- W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 3 pkt 1) powyżej WARTA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkodzić lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności lub skutków wypadku.
- Skutki braku zawiadomienia WARTY o wypadku nie następują, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1) powyżej, WARTA otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
- W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w ust. 3 pkt 2)-6) powyżej WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkodzić, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia, chyba że, w przypadku rażącego niedbalstwa, zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 9

- W razie zgłoszenia roszczenia **osoby trzeciej** o naprawienie szkodzić **Ubezpieczający** ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody WARTY.

2. Zaspokojenie lub uznanie przez **Ubezpieczającego** roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność WARTY.

Wypłata odszkodowania lub świadczenia

§ 10

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest dostarczyć WARCIE dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania lub świadczenia oraz przedstawić wycenienie rozmiaru szkody.
3. Wysokość kosztów naprawy powinna być udokumentowana rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego, jeśli szkoda usunął własnymi siłami.
4. WARTA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez **Ubezpieczającego** rachunków, kosztorysów, kalkulacji i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.
5. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
 - 1) wartości niematerialnych, naukowych, kolekcjonerskich, zabytkowych, historycznych, państwowych lub artystycznych.
 - 2) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.
6. WARTA ma prawo wyznaczenia na własny koszt niezależnego eksperta w celu określenia przyczyn, rozmiaru szkody i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia **Ubezpieczającemu** instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania rozmiarów szkody.
7. **Ubezpieczający** jest zobowiązany dostarczyć WARCIE lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które WARTA lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

§ 11

1. Jeżeli przeciwko **Ubezpieczającemu** wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania, **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od uzyskania dokumentu stwierdzającego wszczęcie postępowania (pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) doręczyć ten dokument WARCIE. Ponadto **Ubezpieczający** zobowiązany jest podjąć współpracę umożliwiającą wystąpienie przez WARTĘ z interwencją uboczną w celu obrony przed nieuzasadnionym roszczeniem, zawarcią umowy lub uznaniem roszczenia. WARTA podejmie decyzję o przystąpieniu do postępowania sądowego w granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, o ile uzna za celowe przystąpienie do sporu w charakterze interwenienta ubocznego.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest doręczać WARCIE orzeczenia sądu w sprawach określonych w ust. 1 powyżej w terminie umożliwiającym mu wniesienia środka odwoławczego.
3. W przypadku naruszenia z przyczyn zwinionych przez **Ubezpieczającego** obowiązków określonych w ust. 1 lub 2 powyżej WARTA może podnieść przeciwko **Ubezpieczającemu** zarzuty wynikające z art. 82 Kodeksu postępowania cywilnego i w tym zakresie odmówić **Ubezpieczającemu** wypłaty odszkodowania.
4. Jeżeli przeciwko sprawie wypadku wszczęte zostało postępowanie karne lub poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drodze sądowej, a **Ubezpieczający** nie dopełnił obowiązków wynikających z ust. 1 lub 2 powyżej lub par. 8 ust. 3 pkt. 1), 4), 5), WARTA nie pokrywa kosztów, o których mowa w par. 50 ust. 2 oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od **Ubezpieczającego**.

§ 12

1. WARTA wypłaca odszkodowanie lub świadczenia na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim umowy albo prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 powyżej wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności WARTY albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienia tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporna część odszkodowania lub świadczenia WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez WARTĘ nie może być wyższa od poniesionej szkody.
4. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie ubezpieczony jest od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, **Ubezpieczający** nie może żądać świadczenia przekraczającego wartość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
5. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 4 powyżej, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody **Ubezpieczający** może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
6. Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami WARTY co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania lub świadczenia, może w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stanowisku WARTY w tej sprawie zgłosić na piśmie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
7. Jeżeli po wypłacie odszkodowania **Ubezpieczający** odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz WARTY.

Regres ubezpieczeniowy

§ 13

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przechodzi na WARTĘ przysługujące **Ubezpieczającemu** roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, nie przechodzi na WARTĘ, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą **Ubezpieczający** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub pracownik **Ubezpieczającego**, chyba że osoba ta wyrządziła szkodę umyślnie.
3. **Ubezpieczający** zobowiązany jest dostarczyć WARCIE wszelkie informacje i dokumenty oraz dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez WARTĘ.
4. W razie niewykonania obowiązków określonych w ust. 3 powyżej, a także w razie zrzeczenia się przez **Ubezpieczającego** bez zgody WARTY praw przysługujących mu od osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone – podlega zwrotowi w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niewykonanie obowiązków określonych w ust. 3 powyżej uniemożliwiło WARCIE skuteczne dochodzenie roszczeń regresowych.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

§ 14

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą 7 dni od daty zawarcia umowy.
2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
3. Odstąpienie od umowy powinno zostać potwierdzone pisemnym oświadczeniem woli **Ubezpieczającego** z równoczesnym zwrotem oryginału polisy.
4. W przypadku odstąpienia od umowy **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Zawiadomienia i oświadczenia

§ 15

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru lub przesyłane listem poleconym, odpowiednio na adres wskazany przez **Ubezpieczającego** lub na adres jednostki terytorialnej WARTY, na terenie której została zawarta umowa ubezpieczenia.
2. Jeżeli którakolwiek ze stron zmieniła adres lub siedzibę i nie zawiadomiła o tym drugiej strony, pismo skierowane do ostatniej, znanej siedziby, wywiera skutki prawne od chwili, w której by doszło, gdyby strona nie zmieniła siedziby.
3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), faksu lub telefonu, odpowiednio na: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii WARTY lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez **Ubezpieczającego**.

Postanowienia ogólne

§ 16

1. Do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy polskiego prawa, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawne.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby **Ubezpieczającego**, **Ubezpieczonego** lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Skargi i zażalenia mogą być składane przez **Ubezpieczającego** lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w formie pisemnej do:
 - 1) jednostki terytorialnej WARTY na terenie której zawarto umowę ubezpieczenia – jeśli dotyczy zawarcia ubezpieczenia,
 - 2) jednostki prowadzącej likwidację szkody – jeśli dotyczy likwidacji szkody.
4. Po rozpatrzeniu skarg i zażeń, o których mowa w ust. 3 powyżej, pisemne stanowisko WARTY przesyłane jest w terminie 30 dni kalendarzowych wnoszącemu skargę lub zażalenie na adres wskazany w skardze lub zażaleniu.
5. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 18 listopada 2013 r.

DZIAŁ II

UBEZPIECZENIE MIENIA

ROZDZIAŁ I

Postanowienia wstępne

§ 17

1. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie pod warunkiem, że jest wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością, jest ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, stanowi własność **Ubezpieczającego** lub znajduje się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w następującym zakresie:
 - 1) mienie od ognia i innych zdarzeń losowych (w zakresie KOMFORT albo STANDARD),
 - 2) mienie od kradzieży z włamaniem i rabunku,
 - 3) sprzęt elektroniczny od wszystkich ryzyk.
3. Odszkodowanie obejmuje udokumentowane koszty:
 - 1) powstałe wskutek zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne – w granicach sumy ubezpieczenia,
 - 2) usunięcia pozostałości po szkodzie (łącznie z kosztami wywozu części niezdatnych do użytku, ich składowaniem lub utylizacją, pod warunkiem, że **Ubezpieczający** jest zobowiązany do dokonania tych czynności) – w granicach limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości szkody,
 - 3) poszukiwania przyczyn szkody – w granicach limitu odpowiedzialności w wysokości 1% łącznej sumy ubezpieczenia mienia, nie więcej niż 20.000 PLN na wszystkie szkody w okresie ubezpieczenia.
4. Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:
 - 1) akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem wskutek **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia,
 - 2) zanieczyszczenia lub skażenia spowodowanego wystąpieniem **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia.
5. WARTA w uzgodnieniu z **Ubezpieczającym** może wprowadzić do umowy ubezpieczenia limit(y) odpowiedzialności w odniesieniu do szkód w mieniu z tytułu jakiegokolwiek **zdarzenia losowego** (w szczególności **powodzi**) w zależności od stopnia zagrożenia występowaniem danego ryzyka.
6. Na wniosek **Ubezpieczającego** do umowy ubezpieczenia mienia od **zdarzeń losowych**, mogą zostać włączone dodatkowe klauzule zgodnie z postanowieniami Rozdziału V.
7. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych** i **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk obejmuje dodatkowo usługi assistance na zasadach określonych w Rozdziale VIII.

Miejsce ubezpieczenia

§ 18

1. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia określonym w polisie oraz:
 - 1) **mieście pracownicze** – również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym praca jest świadczona na polecenie **Ubezpieczającego**,
 - 2) **wartości pieniężne** w czasie transportu – również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, związanym z wykonywanym transportem tych wartości.
2. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych**, także:
 - 1) w lokalizacji, do której zostało przeniesione z miejsca ubezpieczenia,
 - 2) w trakcie przenoszenia (przewożenia),w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową zgodnie z OWU w miejscu ubezpieczenia wskazanym w polisie.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 19

1. Pod warunkiem zgłoszenia przez **Ubezpieczającego** we wniosku o ubezpieczenie, WARTA może objąć ochroną ubezpieczeniową następujące mienie:
 - 1) **budynki, budowle i lokale** – wyłącznie w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**
 - 2) **maszyny, urządzenia i wyposażenie**,
 - 3) **środki obrotowe**,
 - 4) **mienie osób trzecich**,
 - 5) **nakłady inwestycyjne**,
 - 6) **wartości pieniężne**,
 - 7) **mienie pracownicze**z zastrzeżeniem specyficznych wyłączeń wskazanych w ust. 2 i 3.
2. WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) mienia należącego do lub użytkowanego przez przedsiębiorców prowadzących działalność wskazaną w Zał. nr 1 do OWU,
 - 2) akt, dokumentów, planów, projektów, rysunków, dokumentacji zakładowej, wzorów i prototypów,
 - 3) kart płatniczych (np. debetowych, obciążeniowych, kredytowych, kart wstępnie opłaconych tzw. pre-paid), kart paraplunicznych (np. bankomatowych, rabatowych, gwarancyjnych do czeków),

- 4) broni, amunicji, prochu strzelniczego, materiałów wybuchowych, materiałów pirotechnicznych, fajerwerków, detonatorów, sygnalizatorów, rakiet świetlnych,
 - 5) środków odurzających, substancji psychotropowych (w tym tzw. dopalaczy), itp.,
 - 6) pojazdów podlegających rejestracji, chyba że stanowią one **środki obrotowe**,
 - 7) taboru kolejowego, statków (pojazdów) wodnych i powietrznych,
 - 8) automatów wrzutowych na monety, automatów do gier oraz do wydawania i rozmienniania pieniędzy wraz z ich zawartością,
 - 9) elementów pasa drogowego dróg publicznych (w szczególności jezdni, chodnika, pobocza, parkingu, zatoki, ścieżki rowerowej),
 - 10) nabrzeży, mostów, wiaduktów (estakad), obiektów i urządzeń hydrotechnicznych, kanałów, rowów, rurociągów,
 - 11) gruntów, gleby, wód podziemnych i powierzchniowych, zbiorników wodnych, drzew, krzewów i innych roślin (w tym upraw),
 - 12) ferm drobiowych, szklarni, cieplarni, oranżerii, inspektów, namiotów (w tym namiotów/tuneli foliowych) oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 13) **budynków, budowli i lokali**:
 - a) niepołączonych trwale z gruntem, w tym kiosków, pawilonów, powłok pneumatycznych, barakowozów oraz znajdującego się w nich mienia,
 - b) powstałych bez wymaganego zezwolenia oraz znajdującego się w nich mienia,
 - c) drewnianych lub krytych strzechą ze słomy lub trzciny lub gontem drewnianym oraz znajdujących się w nich mienia,
 - d) przeznaczonych do rozbiórki oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 14) muzeów, skansenów oraz mienia w nich zgromadzonego,
 - 15) mienia przeznaczanego do likwidacji,
 - 16) mienia zakładów wyłączonych z eksploatacji na okres dłuższy niż 30 dni, chyba, że jest to planowany przestój technologiczny lub efekt urlopu właściciela, jednak nie dłuższy niż 120 dni.
 - 17) mienia związanego z działalnością wydobywczą znajdującego się pod ziemią,
 - 18) mienia elektrowni (siłowni) wiatrowych,
 - 19) silosów i magazynów zbożowych oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 20) targowisk, straganów oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 21) mienia, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie upadłościowe oraz mienia zajętego przez uprawnione organy władzy państwowej i samorządowej,
 - 22) **środków obrotowych** lub **mienia osób trzecich** o przekroczonym terminie ważności lub wycofanych z obrotu przed powstaniem szkody oraz mienia, którego zakup potwierdzony jest fałszywymi dokumentami,
 - 23) mienia, które niezgodnie ze swoim przeznaczeniem lub warunkami przechowywania znajdowało się na wolnym powietrzu oraz mienia składowanego niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy.
3. WARTA dodatkowo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
- 1) dzieł sztuki, eksponatów, rękopisów, przedmiotów zabytkowych, kolekcji numizmatycznych i filatelistycznych:
 - a) o ile łączna wartość tego rodzaju mienia posiadana przez **Ubezpieczającego** przekracza 10.000 PLN lub
 - b) które nie zostały wskazane w załączniku do wniosku wykazie lub których wartości nie można potwierdzić fakturą zakupu lub
 - c) które są środkami obrotowymi albo mieniem osób trzecich,
 - 2) żywych zwierząt,
 - 3) złota, srebra, platyny, metali z grupy platynowców i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, peret, biżuterii i wyrobów jubilerskich – w przypadku produkcji lub handlu wyrobami jubilerskimi i biżuterią,
 - 4) oprogramowania (programów komputerowych) nie będącego **środkami obrotowymi**,
 - 5) danych i zewnętrznych nośników danych,
 - 6) **budynków, budowli i lokali** oraz mienia znajdującego się w nich, a także **maszyn, urządzeń i wyposażenia** w budowie, w trakcie montażu, demontażu, przebudowy, remontu.
4. Wyłączenia wskazane w ust. 3 powyżej mogą ulec modyfikacji w celu dostosowania do specyfiki prowadzonej działalności lub posiadanego mienia poprzez zastosowanie wybranych klauzul dodatkowych wskazanych w Załączniku nr 2 do OWU, niemniej tylko w takim zakresie w jakim wynika to z postanowień poszczególnych klauzul.

ROZDZIAŁ II UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNI I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Zakres ubezpieczenia § 20

1. WARTA odpowiada za szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia, powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia oraz będące następstwem **zdarzenia losowego** objętego ochroną w wybranym przez **Ubezpieczającego** zakresie ubezpieczenia. WARTA może objąć ochroną ubezpieczeniową mienie od ognia i innych **zdarzeń losowych** w zakresie:
 - 1) STANDARD albo
 - 2) KOMFORT

Zakres ubezpieczenia – STANDARD § 21

1. W zakresie STANDARD ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w bezpośrednim następstwie następujących **zdarzeń losowych**:
 - 1) **pożar**,
 - 2) **dym i sadza**,
 - 3) **wybuch**,
 - 4) **uderzenia pioruna**,
 - 5) **wiatr**,
 - 6) **powódź**,
 - 7) **deszcz**,
 - 8) **zalanie**,
 - 9) **działanie ciężaru śniegu lub lodu, grad, lawina**,
 - 10) **trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi**,
 - 11) **upadek statku powietrznego**,
 - 12) **uderzenie pojazdu**,
 - 13) **huk ponaddzwiękowy**,
 - 14) **upadek drzew lub innych przedmiotów**,
 - 15) **przebiecie**.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także szkody powstałe wskutek wymienionych poniżej pośrednich następstw:
 - 1) **działania ciężaru śniegu lub lodu** – przewrócenie się mienia sąsiadującego na ubezpieczone mienie pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu,
 - 2) **wiatru** – uderzenie w mienie ubezpieczone części **budynków**, drzew lub innych przedmiotów powalonych lub unoszonych przez **wiatr**,
 - 3) **uderzenia pioruna** – oddziaływanie na mienie ubezpieczone pośrednich skutków wyładowania atmosferycznego (w szczególności indukcji elektromagnetycznej).

Zakres ubezpieczenia – KOMFORT § 22

1. W zakresie KOMFORT ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w następstwie jakiegokolwiek **zdarzenia losowego** o ile nie zostało ono wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU.
2. W ramach zakresu KOMFORT ochrona ubezpieczeniowa jest automatycznie rozszerzona o następujące klauzule dodatkowe, zgodnie z ich treścią wskazaną w Załączniku nr 2 do OWU oraz w granicach poniższych limitów:

Klauzula	Limit w okresie ubezpieczenia
Automatyczne pokrycie nowych środków trwałych	20% sumy ubezpieczenia środków trwałych, nie więcej niż 250.000 PLN
Dewastacja	5.000 PLN
Katastrofa budowlana	100.000 PLN
Terroryzm, strajki, zamieszki i rozruchy	20.000 PLN
Koszty rzeczoznawców	20.000 PLN

Wyłączenia zakresowe § 23

1. W zakresie STANDARD WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:
 - 1) działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa **reprezentantów Ubezpieczającego**, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem szkodności,
 - 2) nieprzestrzegania przez **Ubezpieczającego** powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, norm dotyczących budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych,
 - 3) zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - 4) **zalania, deszczu**:
 - a) jeżeli **zalanie** nastąpiło z powodu złego stanu technicznego dachu lub innych elementów **budynku**, którego konserwacja należała do obowiązków **Ubezpieczającego**, bądź z powodu nie zabezpieczenia otworów (okien, świetlików itp.),
 - b) w **środkach obrotowych** lub **mieniu osób trzecich**, znajdującym się poniżej poziomu gruntu i niżej niż 10 cm nad podłogą, chyba że **zalanie** tego mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
 - 5) systematycznego zawiłgacania, z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych lub innych urządzeń technologicznych rozprzeczających wodę, inne ciecz lub parę, a także powstałe wskutek działania wód gruntowych (chyba, że są skutkiem **powodzi**), przemazania ścian oraz zagrzybienia,
 - 6) **wybuchu** wywołanego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub rozbiórkowych lub powstałe w silnikach spalinowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją lub gdy spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
 - 7) **uderzenia pioruna lub przepięcia** – w bezpiecznikach, wkładkach topikowych, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach, lampach i grzejnikach urządzeń elektrycznych.
2. W zakresie KOMFORT WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody wskazane w ust. 1 oraz dodatkowo za szkody powstałe wskutek:
 - 1) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją, a także polegające na utracie wagi, skurczeniu, wyparowaniu, zmianach w kolorze, wykończeniu lub zapachu;
 - 2) produkcji, przetwarzania, wykonywania na nim usług, w szczególności poddania w procesie technologicznym ubezpieczonego mienia działaniu ognia albo ciepła;
 - 3) osiadania, zapadnięcia się, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji **budynków** takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity, chyba że nastąpiły one jako rezultat zaistnienia innego **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową,
 - 4) zapadania się i osuwania ziemi w wyniku działalności człowieka lub długotrwałego, naturalnego osiadania lub przemieszczania się gruntu, erozji morskiej lub rzecznej,
 - 5) błędów projektowych, konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne **zdarzenie losowe** objęte zakresem ubezpieczenia; wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
 - 6) zakłócenia lub przerwy w dostawie mediów (w szczególności energii elektrycznej lub ciepłej, wody, pary, gazu),
 - 7) kradzieży (**kradzieży z włamaniem**, kradzieży zwykłej), **rabunku**, usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawienia w błędzie, poświadczenia nieprawdy, fałszerstwa lub podstęp,
 - 8) awarii, zakłóceń lub uszkodzenia **sprzętu elektronicznego**, wskutek przyczyn związanych z jego eksploatacją, obsługą bądź konserwacją,
 - 9) niewyjaśnionego zaginięcia lub braków stwierdzonych podczas sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku,
 - 10) stłuczenia, porysowania lub pęknięcia przedmiotów szklanych stanowiących **środki obrotowe** lub **mienie osób trzecich**, chyba że nastąpiły one jako rezultat zaistnienia innego **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w granicach zdefiniowanych dla zakresu STANDARD.
3. W zakresie KOMFORT WARTA dodatkowo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) prowadzenia robót budowlanych lub montażowych; wyłączenie niniejsze nie ma zastosowania do szkód powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub montażowych, które nie były wykonywane przez **Ubezpieczającego** lub na jego zlecenie,
 - 2) działania prądu elektrycznego w maszynach i urządzeniach elektrycznych, chyba że działanie to spowodowało **pożar** lub **przebiecie** – wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za ich skutki,
 - 3) awarii, zakłóceń lub uszkodzenia maszyn lub urządzeń wskutek przyczyn związanych z ich eksploatacją, obsługą bądź konserwacją,
 - 4) podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniach chłodniczych,
 - 5) pęknięcia w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy,
 - 6) stłuczenia lub pęknięcia szyb lub innych przedmiotów szklanych stanowiących **środki trwałe**, chyba że nastąpiły one jako rezultat zaistnienia innego **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w granicach zdefiniowanych dla zakresu STANDARD,
 - 7) **dewastacji**, jeżeli wartość szkody przekracza 5.000 PLN,
 - 8) **katastrofy budowlanej**, jeżeli wartość szkody przekracza 100.000 PLN,
 - 9) **terroryzmu, strajku, zamieszek lub rozruchów**, jeżeli wartość szkody przekracza 50.000 PLN.
4. Wyłączenia wskazane w ust. 3 powyżej mogą ulec modyfikacji w celu dostosowania do specyfiki prowadzonej działalności lub posiadanego mienia poprzez zastosowanie wybranych klauzul dodatkowych wskazanych w Załączniku nr 2 do OWU, niemniej tylko w takim zakresie w jakim wynika to z postanowień poszczególnych klauzul.

ROZDZIAŁ III UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Zakres ubezpieczenia § 24

1. WARTA odpowiada za szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia, powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia oraz będące bezpośrednim następstwem następujących **zdarzeń losowych**:
 - 1) **kradzież z włamaniem**,
 - 2) **rabunek**.
2. W granicach sumy ubezpieczenia WARTA odpowiada również za koszty naprawy lub wymiany zniszczonych wskutek dokonania lub usiłowania **kradzieży z włamaniem**:
 - 1) części konstrukcyjnych **budynku, budowli lub lokalu**, w szczególności takich jak: dach, stropy, ściany, podłogi, okna, drzwi, itp.

- 2) zabezpieczeń przeciwkradzieżowych **budynków, budowli, lokali** oraz schowków lub urządzeń do przechowywania **wartości pieniężnych**.
3. W odniesieniu do **kradzieży z włamaniem** bez wejścia sprawcy do lokalu, maksymalna odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do wysokości 15% łącznej sumy ubezpieczenia mienia z wyłączeniem **wartości pieniężnych**.
4. W odniesieniu do **wartości pieniężnych** ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o szkody powstałe w trakcie transportu poza **lokałem** wskutek:
 - 1) **rabunku**,
 - 2) **wypadku środka transportu, pożaru, wybuchu, uderzenia pioruna, wiatru, deszczu**,
 - 3) śmierci lub uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia osoby wykonującej transport/sprawującą pieczę nad transportowanymi **wartościami pieniężnymi**.
5. Transporty:
 - 1) powinny być wykonywane samochodami,
 - 2) piesze dopuszczalne są w uzasadnionych przypadkach i należy wykonywać je:
 - a) możliwie najkrótszą drogą,
 - b) z pominięciem miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne, c) bez użycia środków komunikacji publicznej/masowej.
6. Rozszerzenie o którym mowa w ust. 4 możliwe jest wyłącznie pod warunkiem ubezpieczenia również innego rodzaju mienia od **kradzieży z włamaniem**.
7. Maksymalna odpowiedzialność WARTY za szkody w **wartościach pieniężnych** wynosi 150.000 PLN na zdarzenie, z zastrzeżeniem poniższych podlimitów:

Sposób przechowywania/transportu wartości pieniężnych	Podlimit
kradzież z włamaniem wartości pieniężnych w miejscu ubezpieczenia	
w kasach fiskalnych	2.500 PLN
w kasetach stalowych lub w pojemnikach bezpiecznych nie przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku , w którym się znajdują	5.000 PLN
w pojemnikach bezpiecznych przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku , w którym się znajdują	10.000 PLN
w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o nieudokumentowanej klasie odporności na włamanie	40.000 PLN
w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie w przedziale 0-IV	100.000 PLN
w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie V lub wyższej	150.000 PLN
rabunek wartości pieniężnych w miejscu ubezpieczenia	
	100.000 PLN
rabunek wartości pieniężnych podczas transportu	
samodzielnie przez osobę transportującą	40.000 PLN
przez 2 osoby transportujące	60.000 PLN
przez osobę transportującą chronioną przez konwojenta	150.000 PLN

8. Przez użyte w ust. 7 powyżej określenia rozumie się:
 - 1) pojemnik bezpieczny – pojemnik wykonany ze stopu metali używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem,
 - 2) urządzenie do przechowywania **wartości pieniężnych** – urządzenie mechaniczne o określonej klasie odporności na włamanie, służące do przechowywania **wartości pieniężnych** (w szczególności sejfy, kasy pancerne, szafy stalowe, szafy stalowo-betonowe, szafy pancerne i sejfowe),
 - 3) konwojent – osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej, ochraniająca transport **wartości pieniężnych**, wyposażona w broń palną bojową, środki ochrony osobistej oraz środki łączności,
 - 4) klasa odporności na włamanie – przyjęte w właściwej Polskiej Normie klasyfikacyjne oznaczenie odporności urządzeń na włamanie, potwierdzone atestem lub certyfikatem upoważnionego podmiotu,
 - 5) nieudokumentowana klasa odporności na włamanie – brak dokumentów, atestów lub informacji (w szczególności na tabliczkach znamionowych urządzeń) potwierdzających ich klasę odporności na włamanie.
9. Na wniosek **Ubezpieczającego** do umowy ubezpieczenia mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku**, mogą zostać włączone dodatkowe klauzule zgodnie z postanowieniami Rozdziału V.

Wyłączenia zakresowe § 25

1. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:
 - 1) działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa **reprezentantów Ubezpieczającego** lub jego **pracowników**, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
 - 2) nieprzestrzegania przez **Ubezpieczającego** powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów dotyczących warunków przechowywania i transportu **wartości pieniężnych**,
 - 3) zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - 4) **kradzieży z włamaniem wartości pieniężnych**:
 - a) bez wejścia sprawcy do pomieszczenia,
 - b) przechowywanych w sposób inny niż wskazany w par. 24 ust. 7.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje także szkód w **wartościach pieniężnych** powstałych podczas transportu wykonywanego środkami komunikacji publicznej/masowej.

ROZDZIAŁ IV UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK

Zakres ubezpieczenia § 26

1. WARTA odpowiada za szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego **sprzętu elektronicznego**, powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia oraz będące następstwem jakiegokolwiek **zdarzenia losowego** o ile nie zostały one wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU.
2. W zakresie określonym w ust. 1 powyżej ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody powstałe wskutek:
 - 1) następujących **zdarzeń losowych**:
 - a) **pożar**,
 - b) **dym i sadza**,
 - c) **wybuch**,
 - d) **uderzenie pioruna**,

- e) **wiatr**,
- f) **powódź**,
- g) **deszcz**,
- h) **zalanie**,
- i) **działanie ciężaru śniegu lub lodu, grad, lawina**,
- j) **trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi**,
- k) **upadek statku powietrznego**,
- l) **uderzenie pojazdu**,
- m) **huk ponaddzwiękowy**,
- n) **upadek drzew lub innych przedmiotów**,
- o) **przebiecie**,
- 2) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania,
- 3) błędów projektowych, konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów,
- 4) **kradzieży z włamaniem**,
- 5) **rabunku**,
- 6) **dewastacji**,
- 7) zaniku zasilania,
- 8) zwarcia, przetężenie, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu i innych przyczyn elektrycznych,
- 9) jakiegokolwiek innego **zdarzenia losowego**, o ile nie zostało ono wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU.

3. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona jedynie w odniesieniu do **sprzętu elektronicznego** dla którego spełnione są następujące warunki:
 - 1) od czasu jego produkcji nie upłynęło więcej niż 7 lat,
 - 2) został zainstalowany na stanowisku pracy,
 - 3) wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe (próbne) zostały przeprowadzone i zakończone z wynikiem pozytywnym,
 - 4) jest eksploatowany zgodnie z przeznaczeniem.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **sprzęt elektroniczny** podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
5. WARTA w uzgodnieniu z **Ubezpieczającym** może wprowadzić do umowy ubezpieczenia limit odpowiedzialności w odniesieniu do szkód w **sprzęcie elektronicznym** z tytułu jakiegokolwiek zdarzenia losowego (w szczególności **powodzi**) w zależności od stopnia zagrożenia występowaniem danego ryzyka.
6. Na wniosek **Ubezpieczającego** do umowy ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk, mogą zostać włączone dodatkowe klauzule zgodnie z postanowieniami Rozdziału V.

Wyłączenia zakresowe § 27

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w:
 - a) wymienionych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych, częściach które z uwagi na przeznaczenie i charakter pracy podlegają przyspieszonemu zużyciu lub regularnej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową lub zaleceniami producenta (w szczególności materiały eksploatacyjne, odczynniki, tonery, chłodziwa, nośniki obrazu i dźwięku, głowice lub taśmy do drukarek, bezpieczniki, źródła światła, baterie, filtry, lampy elektronowe, rentgenowskie, laserowe, wymienne nośniki danych), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - b) prototypach,
 - 2) za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedycja lub podwykonawca),
 - 3) wyłącznie o charakterze estetycznym, takich jak zadrapania, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - 4) powstałych wskutek:
 - a) działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa **reprezentantów Ubezpieczającego**, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
 - b) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odczyszczeniem lub deformacją,
 - c) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego **sprzętu elektronicznego** warunkach,
 - d) wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczający** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - e) działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich,
 - f) kradzieży, za wyjątkiem **kradzieży z włamaniem lub rabunku**,
 - g) zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - h) usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawiania w błędzie, poświadczania nieprawdy, fałszerstwa lub podstępu,
 - i) niewyjaśnionego zaginięcia lub braków stwierdzonych w wyniku sprawdzenia lub spisywania stanu ilościowego majątku,
 - j) zaniechania obowiązkowych okresowych przeglądów konserwacyjnych i remontów lub eksploatacji po zaistnieniu szkody, bez dokonania napraw, jeżeli niewykonanie napraw miało wpływ na powstanie kolejnej szkody.
 2. WARTA dodatkowo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w:
 - 1) **sprzęcie elektronicznym** przenośnym w trakcie przewożenia i użytkowania poza ubezpieczoną lokalizacją,
 - 2) **sprzęcie elektronicznym** na stałe zamontowanym w pojazdach samochodowych w trakcie przewożenia i użytkowania poza ubezpieczoną lokalizacją.
 3. Wyłączenia wskazane w ust. 2 powyżej mogą ulec modyfikacji w celu dostosowania do specyfiki prowadzonej działalności lub posiadanego mienia poprzez zastosowanie wybranych klauzul dodatkowych wskazanych w Załączniku nr 2 do OWU, niemniej tylko w takim zakresie w jakim wynika to z postanowień poszczególnych klauzul.

ROZDZIAŁ V ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA – KLAUZULE

§ 28

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, umowa ubezpieczenia może zostać rozszerzona o klauzule dodatkowe wskazane w Załączniku nr 2 do OWU.
2. Limit odpowiedzialności w poszczególnych klauzulach dodatkowych:
 - 1) wybierany jest przez **Ubezpieczającego** i wskazany w polisie,
 - 2) nie może być wyższy niż suma ubezpieczenia mienia do którego ma zastosowanie,
 - 3) nie może przekroczyć maksymalnej wysokości wskazanej w poszczególnych klauzulach,
 - 4) jest limitem na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Uzgodnienie przez strony rozszerzenia o którąkolwiek klauzulę dodatkową nie powoduje zmian w postanowieniach umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w danej klauzuli, w szczególności pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.

ROZDZIAŁ VI POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA UBEZPIECZENIA MIENIA

Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności § 29

- Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności wskazane w **polisie** stanowią górną granicę odpowiedzialności WARTY dla poszczególnego rodzaju mienia/zdarzenia.
- Sumę ubezpieczenia ustala **Ubezpieczający** zgodnie z zasadami określonymi w ust. 4, 5 i 6.
- Suma ubezpieczenia/limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Za zgodą WARTY i po opłaceniu dodatkowej składki sumy ubezpieczenia/limity mogą zostać uzupełnione do poprzedniej wysokości.
- Suma ubezpieczenia powinna:
 - uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy **Ubezpieczający** nie jest płatnikiem podatku VAT,
 - nie uwzględniać podatku VAT w przypadku, gdy **Ubezpieczający** jest płatnikiem podatku VAT.
- Suma ubezpieczenia dla **budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia** może być określona wg wartości:
 - rzeczywistej** (nie dotyczy ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk),
 - odtworzeniowej** – pod warunkiem, że:
 - sprzęt elektroniczny** – w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia nie jest starszy niż 7 lat,
 - pozostałe mienie – w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
 - księgowej brutto** – jeżeli stopień amortyzacji w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia nie przekracza 50%.
- Dla pozostałego mienia sumę ubezpieczenia stanowi:
 - środki obrotowe** – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
 - mienie osób trzecich – wartość rzeczywista** (w komischach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia),
 - nakłady inwestycyjne** – wartość wydatków poniesionych lub przewidywanych w okresie ubezpieczenia,
 - wartości pieniężne**:
 - czeki – wartość wykazana na czekach,
 - złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły oraz wyroby z nich – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
 - gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu zawarcia umowy).
 - mienie pracownicze** – kwota odpowiadająca iloczynowi liczby **pracowników** i sumy ubezpieczenia przypadającej na pojedynczego **pracownika** wynoszącej nie więcej niż 1.000 PLN.

System ubezpieczenia § 30

- W zależności od przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może być zawarta w systemie:
 - na sumy stałe – suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową,
 - na pierwsze ryzyko – suma ubezpieczenia odpowiada wysokości przewidywanej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek zajścia jednego **zdarzenia losowego**, niezależnie od faktycznej, całkowitej wartości ubezpieczonego mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową.
- W ubezpieczeniu mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**:
 - w systemie na sumy stałe mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową następujące kategorie mienia:
 - budynki, budowle i lokale,**
 - maszyny, urządzenia i wyposażenie,**
 - środki obrotowe,**
 - mienie osób trzecich.**
 - w systemie na pierwsze ryzyko mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową następujące kategorie mienia:
 - nakłady inwestycyjne,**
 - wartości pieniężne,**
 - mienie pracownicze.**
- W ubezpieczeniu mienia od **kradzieży z włamaniem** i **rabunku** wszystkie kategorie mienia obejmowane są ochroną w systemie na pierwsze ryzyko.
- W ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk:
 - sprzęt elektroniczny** obejmowany jest ochroną w systemie na sumy stałe,
 - dane i zewnętrzne nośniki danych obejmowane są ochroną w systemie na pierwsze ryzyko.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania § 31

- Za wysokość szkody przyjmuje się:
 - w **budynkach, budowlach, lokalach**: koszt odbudowy lub remontu w tym samym miejscu z zachowaniem dotychczasowych lub najbardziej zbliżonych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów, parametrów technicznych wraz z nakładami na roboty wykończeniowe,
 - w **maszynach, urządzeniach, sprzęcie elektronicznym, wyposażeniu**: koszt naprawy, remontu, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości.
- Od wysokości szkody ustalonej zgodnie z ust. 1 potrąca się zużycie techniczne w przypadku:
 - przyjęcia sumy ubezpieczenia wg **wartości rzeczywistej**,
 - sprzętu elektronicznego**, który w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia jest starszy niż 7 lat,
 - innego mienia niż **sprzęt elektroniczny**, którego zużycie techniczne w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekracza 50%,
 - kiedy **Ubezpieczający** odstąpił od odkupienia, odtworzenia lub naprawy uszkodzonego mienia.
- Podstawę określenia wysokości szkody dla pozostałego mienia stanowi:
 - w **środkach obrotowych** – koszt naprawy lub czyszczenia, cena nabycia lub koszt wytworzenia,
 - w **mieniu osób trzecich** – koszt naprawy lub czyszczenia lub **wartość rzeczywista** (w komischach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia),
 - w **nakładach inwestycyjnych** – koszt odbudowy lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów,
 - w **wartościach pieniężnych**:
 - czeki – wartość wykazana na czekach,
 - złoto, srebro, platyna, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły oraz wyroby z nich – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
 - gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu zawarcia umowy).
 - w **mieniu pracowniczym** – koszt naprawy lub cena zakupu pomniejszona o wartość zużycia technicznego w wysokości 30%.
- Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego na sumy stałe jest niższa od jego wartości w dniu szkody (niedoubezpieczenie), wówczas kwota odszkodowania ustalona zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
- Zasada, o której mowa w ust. 4 powyżej nie będzie miała zastosowania:
 - w przypadku ubezpieczenia mienia w systemie na sumy stałe według **wartości odtworzeniowej**, jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody nie przekroczy 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu,
 - dla szkód których wysokość określona zgodnie z ust. 1 i 2 powyżej nie przekracza 5.000 PLN.

- Wysokość szkody jest powiększana o poniesione dodatkowe koszty objęte ochroną ubezpieczeniową, maksymalnie do wysokości limitów odpowiedzialności wskazanych w **polisie**.
- W przypadku niedoubezpieczenia mienia, koszty wymienione w ust. 6 zostaną zmniejszone w takim stosunku jak odszkodowanie tj. proporcjonalnie do stopnia zanizania sumy ubezpieczenia mienia.
- Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 6 dotyczą mienia ubezpieczonego i nie ubezpieczonego wówczas pokrywane są w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych, w jakiej wartość mienia ubezpieczonego pozostaje do wartości całego mienia. W przypadku, gdy ustalenie tych wartości jest niemożliwe, WARTA pokryje 50% poniesionych kosztów.
- Wysokość szkody:
 - nie uwzględnia jakichkolwiek kosztów:
 - wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
 - związanych z koniecznością realizacji postanowień stosownego prawa dotyczącego konstrukcji i eksploatacji **budynków, budowli**, maszyn i urządzeń, które **Ubezpieczający** jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa, innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
 - zmniejsza się o procent udzielonej zniżki za zabezpieczenia, w przypadku gdy z przyczyn zawnionych przez **Ubezpieczającego** nie zadziały one w momencie zajścia zdarzenia, a miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
 - zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczane do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży,
 - określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody
- Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość mienia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (nadubezpieczenie), WARTA odpowiada tylko do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w OWU.
- W przypadku rozliczania szkody w walucie obcej, do określenia jej wysokości stosuje się średni kurs NBP z dnia powstania szkody.
- Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody obliczonej zgodnie z postanowieniami ustępów poprzedzających, z potrąceniem kwoty **franszwy redukcyjnej** w wysokości 200 PLN (z zastrzeżeniem odmiennych wysokości franszwy wskazanych w poszczególnych częściach OWU).

ROZDZIAŁ VII MINIMALNE WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA

Wymagane zabezpieczenia § 32

- Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk:
 - przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, norm dotyczących budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad nimi oraz inne przepisy mające na celu zapobieganie powstaniu szkody,
 - przestrzeganie zaleceń i wymagań producentów lub dostawców maszyn i urządzeń,
 - wszystkie **budynki, budowle i lokale** wraz z ich zabezpieczeniami utrzymywane są w należytym stanie technicznym,
 - wszystkie urządzenia, maszyny i instalacje są sprawne technicznie i eksploatowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i warunkami określonymi przez producenta,
 - budynek, lokal** jest wyposażony w środki zabezpieczenia przeciwpożarowego posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, stosownie do przeznaczenia obiektu/pomieszczenia,
 - urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice poddawane są przeglądowi technicznemu i konserwacjom w okresach oraz zakresie ustalonych prawem lub zaleceniami producenta,
 - zapewniony jest wolny dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, wyłączników głównych prądu elektrycznego i głównych kurków gazowych,
 - dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecz oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.
- Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od **kradzieży z włamaniem** i **rabunku** oraz ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk:
 - ściany, stropy, podłogi i dachy **budynków i lokali**, w których znajduje się ubezpieczone mienie wykonane są z trwałych materiałów (ich zniszczenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia siły lub narzędzi) oraz według technologii odpowiadającej wymaganiom wynikającym z przeznaczenia i usytuowania **budynku/lokalu**, a także nie posiadają niezabezpieczonych otworów, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia bez użycia siły lub narzędzi; pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, namioty, tunele foliowe), nie są uważane za pomieszczenia należyście zabezpieczone,
 - drzwi zewnętrzne prowadzące do **budynku/lokalu**, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby nie było możliwe ich wylamanie lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
 - drzwi zewnętrzne prowadzące do **budynku/lokalu** są zamykane na:
 - dwa zamki lub klódki umieszczone na oddzielnych skoblach lub
 - jeden atestowany zamek wielopunktowego ryglowania lub
 - pojedynczy zamek lub klódkę, jeśli ustanowiono **stały dozór** lub zainstalowano alarm.
 - w drzwiach dwuskrzydłowych (wieloskrzydłowych) jedno skrzydło jest unieruchomione przy pomocy zasuwu u góry i u dołu od wewnętrznej strony **lokalu**, a w przypadku drzwi oszklonych nie zastosowano zamków/zasuw, które można otworzyć bez klucza przez wybity otwór w szybie,
 - jeżeli drzwi zewnętrzne do **budynku** lub w jego wydzielonej części, w którym znajduje się ubezpieczone mienie nie są zabezpieczone zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 3) i 4), wówczas wymagania dotyczące drzwi wewnętrznych odnoszą się do drzwi wewnętrznych prowadzących do pomieszczeń z ww. mieniem,
 - drzwi do pomieszczeń wewnątrz **budynku**, w którym znajduje się ubezpieczone mienie winny być zamykane na co najmniej jeden zamek (klódkę),
 - wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory szklane w **lokalach**, w których znajduje się ubezpieczone mienie są w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone,
 - okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w **lokalach** znajdujących się na parterze lub w piwnicach, a także na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych nad/pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów, jak również zewnętrzne otwory na strychach i w piwnicach, przez które jest przejście do dalszych pomieszczeń są na całej powierzchni zabezpieczone kratami, żaluzjami lub roletami przeciwwłamaniowymi bądź szczybami o podwyższonej odporności na włamanie (co najmniej klasy P3/P3A) lub okiennicami zamykanymi co najmniej na jeden zamek lub klódkę. Wymagania te nie są obowiązkowe, jeżeli istnieje **stały dozór** lub jeśli **budynek lub lokal** zaopatrzone jest w czynne i należyście konserwowane elektroniczne urządzenia wywołujące alarm,
 - kraty, rolety, żaluzje i okiennice są tak skonstruowane i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi,
 - klucze do ubezpieczonego **lokalu** są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym,
 - urządzenia do przechowywania **wartości pieniężnych**:
 - są w należytym stanie technicznym zamknięte w sposób przewidziany konstrukcją, w tym na wszystkie zamki,
 - o wadze poniżej 300 kg muszą być trwałe przymocowane do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego **budynku**,

- 12) pojemniki bezpieczne do przechowywania **wartości pieniężnych** nie przymocowane na ścianie oraz kasety stalowe, w godzinach zamknięcia **lokalu** są pozostawione w miejscu niewidocznym (np. szafa, szuflada),
- 13) w odniesieniu do mienia na placach składowych, mienia na placach budowy/montażu oraz pojazdów mechanicznych na placach/parkingach:
- mienie znajdujące się na placach składowych/parkingach pod całodobowym **stałym dozorem**, ogrodzonych stałym parkanem o wysokości co najmniej 160 cm (ogrodzenie nie może być w jakikolwiek sposób uszkodzone, przerwane lub niepełne), oświetlonych po zmroku,
 - brama wjazdowa zabezpieczona jest w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieuprawnioną lub w sposób niekontrolowany,
 - w pojazdach mechanicznych będących **środkami obrotowymi** lub **mieniem osób trzecich** przekazanych **Ubezpieczającemu** w celu wykonania usługi lub sprzedaży nie mogą znajdować się w nich kluczyki od stacyjek zapłonowych, wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być uruchomione, a drzwi zamknięte na zamek fabryczny.

Lustracja § 33

WARTA zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia lustracji, tj. sprawdzenia zabezpieczeń i sposobu przechowywania mienia w miejscu ubezpieczenia, zarówno przed zawarciem umowy ubezpieczenia, jak i w trakcie jej trwania.

ROZDZIAŁ VIII USŁUGI ASSISTANCE

Postanowienia wstępne § 34

1. Usługa assistance obejmuje:

Wariant usługi	Zakres usługi	Limit górnej odpowiedzialności WARTY z tytułu usługi na każde zdarzenie	Miejsce działania usługi
Pomoc Specjalisty	Interwencja specjalisty (szklarz – 2 razy w okresie ubezpieczenia, pozostali specjaliści – liczba interwencji bez limitu)	500 PLN	Lokalizacje wraz z adresami wpisanymi do dokumentu (polis) potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia.
	Transport mienia	400 PLN	
	Przechowywanie mienia (maksymalnie 5 dni)	500 PLN	
	Dozór mienia	300 PLN	
	Informacje o usługodawcach	Bez limitu	
Pomoc w Biurze	Interwencja specjalisty przy awarii sprzętu biurowego (2 razy w okresie ubezpieczenia)	500 PLN	Lokalizacje wraz z adresami wpisanymi do dokumentu (polis) potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia.
	Infolinia prawna (2 razy w okresie ubezpieczenia)	Nie dotyczy	
Pomoc Medyczna	Wizyta lekarska po nagłym wypadku (2 razy w okresie ubezpieczenia)	Łącznie 1000 PLN	Terytorium RP
	Wizyta pielęgniarki		
	Transport medyczny do placówki medycznej		
	Transport medyczny z placówki medycznej		
	Transport medyczny pomiędzy placówkami		
	Dostawa leków		
	Infolinia medyczna	Bez limitu	

2. Usługi assistance są świadczone na rzecz **Ubezpieczającego** oraz – w przypadku pomocy medycznej – również na rzecz **pracowników Ubezpieczającego**, na terytorium RP, za pośrednictwem CENTRUM ALARMOWEGO WARTY.
3. Warunkiem skorzystania z usługi o charakterze innym niż informacyjny jest powiadomienie CENTRUM ALARMOWEGO WARTY o zdarzeniu w czasie nie dłuższym niż 48 godzin od momentu jego wystąpienia lub uzyskania informacji o nim.

Pomoc specjalisty § 35

1. Interwencja specjalisty
- 1) Jeżeli w przypadku wystąpienia **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych** i/lub ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk nastąpiło uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia, które powoduje ryzyko powstania i/lub powiększenia się szkody, WARTA organizuje pomoc specjalisty odpowiedniego ze względu na rodzaj uszkodzeń tj.:
- ślusarza,
 - hydraulika,
 - technika urządzeń grzewczych,
 - elektryka,
 - dekarza,
 - murarza,
 - stolarza,
 - szklarza
- w celu dokonania naprawy w miejscu ubezpieczenia.
- 2) Usługa obejmuje organizację, dojazd, koszt robocizny, jak również koszt niezbędnych do realizacji usługi materiałów, ograniczonych wyłącznie do: wkładek do zamków, zawiasów, klejów, śrub, pianek montażowych, silikonów, wężyków przyłączeniowych i folii paroizolacyjnych. Materiałami nie są w szczególności: ceramika łazienkowa, armatura, itp. oraz ramy i skrzydła drzwi oraz okien, a także samozamykacze.
- 3) Niezależnie od świadczenia określonego w pkt 1), w sytuacji polegającej na:
- awarii systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia powodującej włączenie syren dźwiękowych lub świetlnych, których **Ubezpieczający** nie jest w stanie samodzielnie wyłączyć,
 - niemożności otwarcia drzwi wejściowych prowadzących do ubezpieczonego lokalu na skutek utraty kluczy, zatrzasknięcia lub uszkodzenia zamka, WARTA organizuje i pokryje koszty dojazdu oraz koszt robocizny ślusarza lub specjalisty instalacji alarmowych w celu usunięcia awarii albo awaryjnego otwarcia drzwi. Usługa nie obejmuje kosztów części zamiennych, w tym zamków.

2. Transport, przechowanie, dozór mienia.
- Jeżeli w następstwie **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od **zdarzeń losowych** miejsce ubezpieczenia znajduje się w stanie uniemożliwiającym prowadzenie działalności gospodarczej, WARTA zapewnia:
- transport mienia:
 - zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu ocalałego mienia do wskazanego przez **Ubezpieczającego** miejsca składowania lub ze wskazanego przez **Ubezpieczającego** miejsca składowania do miejsca ubezpieczenia lub innego miejsca wznowienia działalności gospodarczej, pod warunkiem, że ocalałe mienie można załadować do samochodu ciężarowego o ładowności do 3,5 tony,
 - przechowanie mienia:
 - pokrycie kosztów przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez **Ubezpieczającego**,
 - dozór mienia:
 - zorganizowanie oraz pokrycie kosztów wynajęcia strażnika zatrudnionego w wyspecjalizowanej firmie ochroniarskiej.
3. Informacje o usługodawcach
- CENTRUM ALARMOWE WARTY udostępni na wniosek **Ubezpieczającego** informacje o firmach świadczących następujące usługi:
- ślusarskie,
 - hydrauliczne,
 - dotyczące urządzeń i instalacji grzewczych,
 - elektryczne,
 - dekarские,
 - szklarskie,
 - stolarskie,
 - murarskie,
 - malarskie,
 - glazurnicze,
 - parkieciarskie.

Pomoc w biurze § 36

1. Interwencja specjalisty przy awarii sprzętu biurowego
- Za sprzęt biurowy uważa się wyłącznie: kserokoparkę, drukarkę, skaner, fax, niszczarkę dokumentów, komputer stacjonarny wraz z monitorem, laptop, kuchnię gazową i elektryczną, chłodziarko-zamrażarkę, zamrażarkę, zmywarkę, które zostały zakupione przez **Ubezpieczającego** jako sprzęt fabrycznie nowy i które są wykorzystywane w miejscu ubezpieczenia na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.
 - W razie awarii sprzętu biurowego uniemożliwiającej jego prawidłowe funkcjonowanie, WARTA organizuje pomoc w celu dokonania naprawy sprzętu i pokryje koszty dojazdu specjalisty i robocizny. W razie braku możliwości naprawy sprzętu w miejscu ubezpieczenia, WARTA organizuje transport i pokrywa (analogicznie jak w przypadku naprawy na miejscu) koszty naprawy sprzętu w autoryzowanym serwisie. Usługa realizowana jest nie później niż w czasie 3 dni roboczych od dnia zgłoszenia awarii do Centrum Alarmowego.
 - Przez awarię sprzętu, o której mowa w pkt 2) rozumie się uszkodzenie uniemożliwiające prawidłowe korzystanie ze sprzętu, które nie jest spowodowane bezpośrednim działaniem człowieka oraz nie jest skutkiem:
 - niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania (w tym stosowania napięć wyższych niż przewidziano dla danego modelu), przechowywania lub konserwacji sprzętu,
 - stosowania sprzętu niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa,
 - niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją instalacji, napraw, przeróbek, dostrojów lub zmian konstrukcyjnych dokonywanych przez **Ubezpieczającego**.
 - Usługa może być świadczona maksymalnie dwa razy w trakcie trwania umowy ubezpieczenia. W razie trzeciej i kolejnych awarii sprzętu biurowego WARTA na wniosek **Ubezpieczającego** może zorganizować interwencję specjalisty na koszt **Ubezpieczającego**.
 - Świadczenie dotyczy wyłącznie sprzętu biurowego, który ma nie więcej niż lat 6 licząc od daty jego zakupu i znajduje się w miejscu ubezpieczenia. W związku z powyższym, warunkiem naprawy sprzętu jest udokumentowanie przez **Ubezpieczającego** daty jego nabycia poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego tę datę. W przypadku braku ww. dokumentów wiek sprzętu może zostać zweryfikowany także przez specjalistę świadczącego usługę assistance.
 - WARTA nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług związanych z:
 - uszkodzeniami wszelkiego oprogramowania,
 - konserwacją sprzętu.
2. W ramach usługi Infolinia Prawna zapewniana jest pomoc w postaci:
- dostępu do wzorów umów (sprzedaży, zmiany, darowizny, umowy przedwstępnej, umowy ostatecznej itd.) i aktów prawnych (przepisy KC, kodeksu administracyjnego itd.),
 - danych teled adresowych kancelarii prawnych,
 - danych teled adresowych organów właściwych do rozpatrywania zgłoszonych spraw,
 - informacji o przepisach dotyczących zasad emerytalnych oraz wymaganych dokumentów i trybu ich składania,
 - informacji o przepisach dotyczących zasad przyznawania i wysokości świadczeń przedemerytalnych,
 - danych o rodzajach działalności gospodarczej, zasadach rejestracji i podatkach,
 - danych o służbie zdrowia w ramach UE i państw EFTA (z wyjątkiem Szwajcarii),
 - informacji o przepisach dotyczących ubezpieczenia ZUS – rodzajów zasiłków i zasad ich przyznawania,
 - informacji o przepisach dotyczących przyznawania odpraw pieniężnych,
 - informacji o przepisach o prawach i obowiązkach bezrobotnych,
 - informacji o zasadach rejestracji w urzędzie pracy,
 - informacji o zasadach przyznawania zasiłku dla bezrobotnych i jego wysokości,
 - danych o innych formach pomocy udzielanej osobom bezrobotnym,
 - danych teled adresowych biur pośrednictwa pracy na terytorium RP,
 - danych teled adresowych biur pośrednictwa pracy oferujących pracę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc medyczna § 37

1. W przypadku, gdy **Ubezpieczający/pracownik Ubezpieczającego** uległ w miejscu prowadzenia działalności nieszczęśliwemu wypadkowi, rozumianemu jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, WARTA spełnia jedno lub więcej z następujących świadczeń:
- wizyta lekarza – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu **Ubezpieczającego/pracownika Ubezpieczającego** lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w najbliższej placówce medycznej,
 - wizyta pielęgniarki – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium pielęgniarki wyłącznie w miejscu pobytu **Ubezpieczającego/pracownika Ubezpieczającego**,
 - transport medyczny do placówki medycznej – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu **Ubezpieczającego/pracownika Ubezpieczającego** z miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej wskazanej przez lekarza CENTRUM ALARMOWEGO WARTY i zalecanym przez niego środkiem transportu,
 - transport medyczny z placówki medycznej do placówki medycznej – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu z placówki medycznej do innej placówki medycznej, gdy placówka, w której przebywa **Ubezpieczający/pracownik Ubezpieczającego** nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia oraz gdy jest on skierowany na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej,
 - transport medyczny powrotny – zorganizowanie transportu **Ubezpieczającego/pracownika Ubezpieczającego** z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, jeżeli pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 5 dni, zalecanym przez lekarza CENTRUM ALARMOWEGO WARTY środkiem transportu,

- 6) dostawa leków – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków do miejsca zamieszkania **Ubezpieczającego/pracownika Ubezpieczającego** w sytuacji, gdy w następstwie wypadku zgodnie z dokumentem zwolnienia lekarskiego wymaga on leżenia,
- 7) opieka pielęgniarska po hospitalizacji – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej po zakończeniu hospitalizacji.
2. O celowości udzielenia świadczenia określonego w ust. 1 decyduje lekarz CENTRUM ALARMOWEGO WARTY.
3. WARTA, za pośrednictwem CENTRUM ALARMOWEGO WARTY, zapewnia **Ubezpieczającemu** dostęp do Infolinii Medycznej polegający na:
 - 1) telefonicznej rozmowie z lekarzem CENTRUM ALARMOWEGO WARTY, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości, udzieli **Ubezpieczającemu** ustnej informacji, co do dalszego postępowania,
 - 2) telefonicznym dostępem do informacji o lekach, ich działaniu, interakcjach z innymi środkami, przeciwwskazaniach, dawkowaniu, ich zamiennikach,
 - 3) informowaniu o państwowych i prywatnych placówkach służby zdrowia w razie choroby lub urazu,
 - 4) informowaniu o placówkach prowadzących zabiegi rehabilitacyjne i oferujących sprzęt rehabilitacyjny,
 - 5) udzielaniu informacji o tym, jak należy się przygotowywać do zabiegów lub badań medycznych,
 - 6) udzielaniu informacji o dietach, zdrowym żywności.
4. Informacje medyczne oraz telefoniczna rozmowa z lekarzem CENTRUM ALARMOWYM WARTY nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego, i nie mogą być traktowane jako podstawa do rozstrzeżeń wobec lekarza, który ich udzielił lub wobec WARTY.

Wyłączenia § 38

1. Niezależnie od zakresu świadczeń assistance WARTA:
 - 1) nie zwraca kosztów poniesionych przez **Ubezpieczającego** bez uprzedniego powiadomienia i uzgodnienia z CENTRUM ALARMOWYM WARTY, nawet w sytuacji kiedy koszty te mieszczą się w granicach limitów odpowiedzialności,
 - 2) nie odpowiada za szkody na osobie i mieniu oraz za szkody polegające na utraconych korzyściach zaistniałe w związku ze świadczeniami usługami assistance.
2. Z usług assistance wyłączone są ponadto usługi:
 - 1) związane z uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają służby administracyjne lub służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
 - 2) elektryka lub technika urządzeń i instalacji grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy itp.,
 - 3) związane z naprawą uszkodzeń, które pojawiły się przed momentem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, w tym wad za które odpowiedzialność ponosi producent,
 - 4) pokrycia kosztów zakupu leków, środków opatrunkowych i innych medykamentów,
 - 5) związane z chorobami: przewlekłymi i psychicznymi oraz ich zaostrzeniami,
 - 6) związane z wypadkami spowodowanymi umyślnie przez reprezentantów **Ubezpieczającego** lub jego **pracowników** (w tym samobójstwa, usiłowania popełnienia samobójstwa i samookaleczenia),
 - 7) w przypadku szkód będących następstwem działania **Ubezpieczającego** po spożyciu alkoholu, zażyciu narkotyków lub środków odurzających nie przepisanych przez lekarza lub przepisanych przez lekarza, ale stosowanych niezgodnie z jego zaleceniem.
3. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń assistance, jeśli są one spowodowane siłą wyższą, a w szczególności: **strajkami, zamieszkami i rozruchami, terroryzmem, wojną** (również domową), skutkami promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych.

Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego usługą assistance

§ 39

1. W przypadku wystąpienia szkody **Ubezpieczający** jest zobowiązany do skontaktowania się z CENTRUM ALARMOWYM WARTY pod numerem podanym na dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (**polisie**).
2. Osoba zgłaszająca powinna podać następujące informacje:
 - 1) imię i nazwisko/nazwa **Ubezpieczającego**,
 - 2) adres miejsca ubezpieczenia,
 - 3) numer **polisy**/REGON,
 - 4) okres ubezpieczenia,
 - 5) krótki opis zdarzenia i rodzaju koniecznej pomocy,
 - 6) numer telefonu do kontaktu zwrotnego,
 - 7) inne informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług.

DZIAŁ III

UBEZPIECZENIE ŁADUNKÓW W TRANSPORCIE (CARGO)

Przedmiot ubezpieczenia

§ 40

1. WARTA może objąć ochroną ubezpieczeniową następujące mienie:
 - 1) **maszyny, urządzenia i wyposażenie**,
 - 2) **środki obrotowe**,
 podczas gdy jest ono przewożone jako ładunek w transporcie drogowym na terytorium RP, z wyłączeniem przewozów na odcinku krajowym, dokonywanych w ramach transportu międzynarodowego.
2. WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) dzieł sztuki, przedmiotów zabytkowych i o wartości kolekcjonerskiej, eksponatów,
 - 2) **wartości pieniężnych**, papierów wartościowych, benderoli akcyzy, kart kredytowych i płatniczych,
 - 3) wszelkiego rodzaju kart telefonicznych,
 - 4) żetonów, biletów komunikacyjnych, losów loteryjnych,
 - 5) akt, dokumentów, rękopisów, wzorów i prototypów,
 - 6) informacji zapisanych na nośnikach danych,
 - 7) pojazdów (środków transportu przeznaczonych do poruszania się po drodze oraz maszyn i urządzeń do tego przystosowanych),
 - 8) rzeczy przeznaczonych do sprzedaży w ramach handlu obwoźnego,
 - 9) rzeczy uszkodzonych i zdekompletowanych,
 - 10) rzeczy transportowanych w obrębie jednej nieruchomości, to jest:
 - a) z **lokalu do lokalu** położonego w tym samym **budynku**,
 - b) z **budynku do budynku** położonego na tej samej nieruchomości (posesji),
 - 11) ładunków przewożonych zarobkowo przez **Ubezpieczającego**, działającego jako przewoźnik.

Zakres ubezpieczenia

§ 41

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia, powstałe w okresie ubezpieczenia oraz będące bezpośrednim następstwem następujących **zdarzeń losowych**:
 - 1) **pożar**,
 - 2) **wybuch**,
 - 3) **dym i sadza**,
 - 4) **wiatr**,
 - 5) **powódź**,
 - 6) **deszcz**,
 - 7) **grad**,
 - 8) **uderzenie pioruna**,
 - 9) **trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi**,
 - 10) **lawina**,

- 11) upadek przedmiotu nie należącego do **Ubezpieczającego** i nie będącego pod kontrolą **Ubezpieczającego** na środek transportu,
- 12) **wypadek środka transportu**,
- 13) **rabunek**,
- 14) **kradzież z włamaniem i kradzież z włamaniem** z jednoczesnym zaborem środka transportu wyłącznie wtedy, gdy:
 - a) ładunek znajduje się w części ładunkowej pojazdu lub zamkniętym bagażniku
 - b) środek transportu, którym przewożony jest ładunek posiada co najmniej jedno, sprawne zabezpieczenie przeciwkradzieżowe, tj. alarm lub immobiliser lub blokadę skrzyni biegów,
 - c) zamknięty środek transportu z włączonymi ww. zabezpieczeniami został pozostawiony na czas postoju w miejscu strzeżonym tj. na terenie trwale ogrodzonym, zamkniętym, oświetlonym po zmroku i pod **stałym dozorem** lub w garażu zamkniętym na co najmniej dwa wielozapadkowe zamki/klódki lub jeden zamek/klódkę z atestem lub automatyczną bramę garażową.
2. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia załadunku w miejscu nadania i kończy się z chwilą zakończenia wyładunku w miejscu przeznaczenia, z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie czynności załadunku/wyładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin przed rozpoczęciem/po zakończeniu przewozu.

Wyłączenia zakresowe

§ 42

1. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:
 - 1) działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa **reprezentantów Ubezpieczającego**, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
 - 2) braku miary, wagi lub objętości – w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego, ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami lub przyjętymi zwyczajami,
 - 3) naturalnego zużycia ubezpieczonego ładunku lub jego wad bądź naturalnych właściwości,
 - 4) przyczyn wynikających z dotychczasowego użytkowania rzeczy – dla rzeczy używanych,
 - 5) użycia alkoholu lub stanu nietrzeźwości kierowcy albo odurzenia środkami, po użyciu których kierowca nie powinien kierować pojazdem – jeśli przewóz był wykonywany transportem własnym, a w przypadku transportu zawodowego – jeśli **Ubezpieczający** o tym wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - 6) użycia niewłaściwego środka transportu, nie przystosowanego do przewozu określonego rodzaju ładunku lub o złym stanie technicznym – jeśli przewóz był wykonywany transportem własnym, a w przypadku transportu zawodowego – jeśli **Ubezpieczający** o tym wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - 7) braku lub niedostatecznego opakowania, bądź opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami przyjętymi dla danego rodzaju ładunku, w tym użycia wadliwego kontenera.
 - 8) powstałe w wyniku niewłaściwego załadowania, umocowania i rozmieszczenia ładunku na lub w środku transportu lub kontenerze.
 - 9) załadunku lub rozładunku dokonywanego:
 - a) przez osoby będące po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości lub odurzenia narkotycznego,
 - b) przez osoby nie posiadające odpowiednich uprawnień, zatrudnione do wykonywania tych czynności,
 - c) za pomocą urządzeń niesprawnych i/lub nie posiadających aktualnego świadectwa badania technicznego jeśli **Ubezpieczający** był odpowiedzialny za wykonanie tych czynności bądź – jeśli czynności te były powierzone do wykonania innym podmiotom – **Ubezpieczający** wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o powyższych nieprawidłowościach,
 - 10) **terroryzmu**.

Suma ubezpieczenia

§ 43

1. Sumę ubezpieczenia wybiera **Ubezpieczający** spośród następujących sum:
 - 1) 10.000 PLN,
 - 2) 25.000 PLN,
 - 3) 50.000 PLN,
 - 4) 75.000 PLN,
 - 5) 100.000 PLN,
 - 6) 150.000 PLN.
2. Suma ubezpieczenia wybrana przez **Ubezpieczającego** ustalona jest w systemie na pierwsze ryzyko i stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 44

1. Za wysokość szkody przyjmuje się:
 - 1) w przypadku utraty, ubytku lub całkowitego uszkodzenia ładunku albo takiego jego uszkodzenia, że z uwagi na jego właściwości nie nadaje się on do naprawy – wartość zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego ładunku, określona na podstawie:
 - a) faktury dostawcy lub
 - b) dowodu wewnętrznego zastępującego fakturę dostawcy lub c) faktycznych kosztów wytworzenia lub
 - c) **wartości rzeczywistej**,
 - 2) w razie uszkodzenia ładunku w stopniu kwalifikującym go do naprawy – rzeczywisty koszt naprawy.
2. Wysokość szkody zostaje pomniejszona o wartość pozostałości po zniszczonym lub uszkodzonym ładunku, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
3. WARTA pokrywa w granicach sumy ubezpieczenia poniesione przez **Ubezpieczającego** i udokumentowane koszty:
 - 1) ratunku ubezpieczonego ładunku, mające na celu zmniejszenie strat lub niedopuszczenie do ich zwiększenia;
 - 2) wynagrodzenia rzeczoznawców, powołanych przez WARTĘ albo za jej zgodą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia lub rozmiaru szkody;
 - 3) usunięcia pozostałości po szkodzie łącznie z kosztami wywozu, krótkotwałego składowania i utylizacji, pod warunkiem, że **Ubezpieczający** jest zobowiązany do dokonania tych czynności.
4. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, z potrąceniem kwoty **franszyzy redukcyjnej** w wysokości 300 PLN.

DZIAŁ IV

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Definicje

§ 45

Wyłącznie na potrzeby niniejszego Działu, przez użyte w nim pojęcia należy rozumieć:

1. **Koszty pomocy prawnej** – wszelkie niezbędne koszty postępowania (w tym arbitrażowego lub mediacyjnego) związanego z ustaleniem odpowiedzialności **Ubezpieczającego** lub wysokości szkody, które nie powstaną bezpośrednio w WARCIE, a w szczególności wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych, należności biegłych i świadków, koszty sądowe.
2. **Odpowiedzialność za produkt i wykonaną usługę** – odpowiedzialność za **szkody osobowe** lub **szkody rzeczowe** wyrządzone wadą **produktu** lub dostarczeniem przez **Ubezpieczającego** produktu innego niż uzgodniono, w tym również powstałe na skutek błędnego doradztwa dotyczącego zastosowania dostarczonego produktu, jak również odpowiedzialność za szkody wyrządzone wadliwym wykonaniem przekazanych odbiorcy prac lub usług.
3. **Produkt** – rzecz – z włączeniem pojemników i opakowań – wytworzona, sprzedana, dostarczona, dystrybuowana, zmieniana, zbudowana, naprawiana, serwisowana, projektowana, testowana, instalowana lub przetwarzana przez **Ubezpieczającego** albo w jego imieniu, i która w chwili powstania szkody nie znajdowała się w posiadaniu **Ubezpieczającego**.

- Szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi przez kogokolwiek w ich następstwie.
- Szkoda rzeczowa** – fizyczne uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi w ich następstwie przez tego samego poszkodowanego. Nie stanowi **szkody rzeczowej** uszczerbek wynikający:
 - z utraty rzeczy, w tym utraty możliwości korzystania z rzeczy, chyba, że utrata jest następstwem zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy;
 - z wadliwości wyrobu końcowego powstającego dopiero przez połączenie lub zmieszanie **produktów** z innymi wyrobami bądź przez dalsze przetworzenie lub dalszą obróbkę **produktu**;
 - z konieczności usunięcia, demontażu lub odsłonięcia wadliwego **produktu** lub montażu, umocowania lub połączenia jakiegokolwiek innego **produktu** pozabawionego wad;
 - z wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przetworzeniu za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub serwisowanych przez **Ubezpieczającego** maszyn, urządzeń lub ich części;
 - z poniesienia kosztów poszukiwania wady **produktu**, pracy lub usługi **Ubezpieczającego**;
 - z konieczności wycofania **produktu** z rynku w tym poniesienia kosztów ostrzeżenia o niebezpieczeństwie i zniszczenia produktu, a także z konieczności usunięcia wady **produktu** w szczególności poprzez jego naprawę.
- Ubezpieczona działalność** – rodzaj działalności gospodarczej wykonywanej przez **Ubezpieczającego**, której prowadzenie chce on objąć ochroną ubezpieczeniową, zadeklarowany we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazany w **polisie**.
- Usługi budowlano-montażowe** – wykonywanie którejkolwiek z poniższych czynności:
 - projektowanie budowlane,
 - realizacja, wznoszenie, montaż lub rozbiórka jakichkolwiek obiektów budowlanych lub ich części,
 - wykonywanie jakichkolwiek prac polegających na przebudowie, odbudowie, rozbudowie, nadbudowie, remoncie, modernizacji obiektów budowlanych lub ich części,
 - wykonywanie jakichkolwiek prac związanych z montażem, remontem, modernizacją jakichkolwiek maszyn, urządzeń, wyposażenia (niezależnie czy całych linii technologicznych) lub ich części,
 - wykonywanie jakichkolwiek robót ziemnych (w tym w szczególności wykopów, nasypów, wzmocnienia gruntu).
- Wypadek** – powstanie objętej ubezpieczeniem szkody. W razie wątpliwości uważa się, że **szkoda osobowa** powstała w chwili, gdy poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były przyczyną roszczenia wobec **Ubezpieczającego**, także wtedy, gdy związek przyczynowy został stwierdzony później.

Przedmiotowy zakres ochrony ubezpieczeniowej § 46

- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczającego** jeżeli w związku z posiadaniem mienia lub prowadzeniem ubezpieczonej działalności jest on zobowiązany do naprawienia **szkody osobowej** lub **szkody rzeczowej** poniesionej przez **osobę trzecią**.
- Odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczającego**, o której mowa w ust. 1 obejmuje zarówno odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych (tzw. odpowiedzialność cywilna deliktowa) jak i odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (tzw. odpowiedzialność cywilna kontraktowa).
- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej może zostać zawarte w dwóch wariantach:
 - Wariant I – w zakresie wynikającym z ust. 1,
 - Wariant II – w zakresie wynikającym z ust. 1, jednakże z wyłączeniem **odpowiedzialności za produkt i wykonaną usługę**.
- Bez konieczności zapłaty dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa, w zakresie wynikającym z postanowień ust. 1 i z zastrzeżeniem postanowień par. 6 i 51, obejmuje odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe** lub **szkody rzeczowe** wyrządzone między innymi:
 - w związku z organizowaniem przez **Ubezpieczającego** imprezy okolicznościowej (w szczególności szkoleń, konferencji, imprez dla **pracowników Ubezpieczającego** lub partnerów biznesowych), pod warunkiem, że **Ubezpieczający** nie prowadzi działalności zawodowej w zakresie organizacji tego rodzaju imprez,
 - w związku z przeniesieniem choroby zakaźnej,
 - przez **osoby trzecie**, przy pomocy których **Ubezpieczający** wykonywał czynności w ramach prowadzonej przez siebie działalności i za które **Ubezpieczający** na mocy stosownych przepisów prawa ponosi odpowiedzialność cywilną, tzw. podwykonawcy.
 - w następstwie rażącego niedbalstwa.

Osoby dodatkowo objęte ubezpieczeniem § 47

- W uzupełnieniu par. 46 ust. 1, ochrona ubezpieczeniowa oprócz **Ubezpieczającego**, obejmuje także odpowiedzialność:
 - członków zarządu i rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki kapitałowej będącej **Ubezpieczającym**,
 - prokurentów lub pełnomocników prawnych **Ubezpieczającego**,
 - pracowników Ubezpieczającego** jednakże wyłącznie w zakresie w jakim osoby te wykonują czynności na rzecz **Ubezpieczającego**.
- Wszelkie ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej, w tym wyłączenia z zakresu ubezpieczenia, odnoszące się do **Ubezpieczającego**, znajdują odpowiednie zastosowanie do osób dodatkowo objętych ubezpieczeniem.

Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej § 48

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **wypadki**, które zasły w okresie ubezpieczenia.
- Wszystkie szkody wynikające z tej samej przyczyny, w szczególności z tego samego błędu projektowego, produkcyjnego lub błędu w instrukcji dla użytkownika, lub wyniku z dostarczenia serii wyrobów posiadających tę samą wadę, niezależnie od chwili ich faktycznego wystąpienia, traktuje się jak jeden **wypadek**, a za chwilę jego wystąpienia przyjmuje się chwilę wystąpienia pierwszej szkody. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z takiej serii, pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej § 49

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność **Ubezpieczającego** za szkody, które powstały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem:
 - odpowiedzialności **Ubezpieczającego za szkody osobowe** lub **szkody rzeczowe**, wyrządzone w związku z odbywaniem podróży służbowych przez jego **pracowników**, w tym udziałem w targach, wystawach, pokazach, konferencjach itp.; ochrona obejmuje ponadto odpowiedzialność za **szkody rzeczowe** w pomieszczeniach i ich wyposażeniu, najmowanych w bezpośrednim związku z odbywaniem konkretnej podróży służbowej przez **pracownika**, zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jak i poza jej granicami,
 - odpowiedzialności za produkt i wykonaną usługę**, o ile **produkt** został wprowadzony do obrotu przez **Ubezpieczającego** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praca lub usługa została wykonana przez **Ubezpieczającego** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a **Ubezpieczający** nie miał świadomości, iż **produkt** lub przedmiot pracy lub usługi znajduje się poza jej granicami.
- Niezależnie od postanowień ust. 1 w każdym przypadku szkody powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady nie są ubezpieczone.

Zobowiązanie WARTY § 50

- W zakresie wynikającym z umowy ubezpieczenia zobowiązanie WARTY obejmuje:
- zbadanie zasadności roszczenia **osoby trzeciej** zarzucającego wyrządzenie szkody objętej ubezpieczeniem i udzielenie **Ubezpieczającemu** niezbędnego wsparcia w związku z tym roszczeniem, także w odniesieniu do roszczenia, które okazało się niezasadne,
 - pokrycie **kosztów pomocy prawnej**, o ile poniesione zostały za zgodą lub na polecenie WARTY,

- wypłatę odszkodowania w zakresie odpowiedzialności **Ubezpieczającego** za szkody zdefiniowane w niniejszym Dziale OWU, na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez WARTĘ, umowy zawartej lub zaakceptowanej przez WARTĘ albo prawomocnego orzeczenia sądu,
- zwrot kosztów **Ubezpieczającego** poniesionych po zajęciu **wypadku**, w celu zmniejszenia rozmiarów szkody objętej ubezpieczeniem, o ile podjęte środki były celowe, nawet jeżeli okazały się bezskuteczne.

Wyłączenia zakresowe § 51

- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - wynikających z działania umyślnego **reprezentantów Ubezpieczającego** lub innych osób, za które ponosi on odpowiedzialność; świadomość oferowania wadliwego produktu lub świadczenia wadliwej usługi jest równoznaczna z winą umyślną,
 - osób bliskich **Ubezpieczającego** lub roszczeń wysuwanych w ich imieniu; przez osobę bliską uważa się: małżonka, konkubinę, konkubenta, rodzeństwo, rodziców, ojczyma, macochę, dziadków, dzieci, wnuki, pasierbów, teściów, zięciów, synowe, przysposobionych, przysposabiających, opiekunów w charakterze rodziców, osoby przyjęte na wychowanie,
 - wynikających z umownego rozszerzenia zakresu odpowiedzialności wynikającej z ustawy w tym z umownego przejścia odpowiedzialności **osoby trzeciej**, a także z tytułu kar umownych, kar administracyjnych, nawiązek, grzywnien lub odszetk,
 - o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania oraz roszczeń o wykonanie zastępcze,
 - z tytułu szkód wyrządzonych zalaniem przez wody stojące lub płynące,
 - z tytułu szkód w gotówce, papierach wartościowych, znakach akcyzy, a także metalach szlachetnych, kamieniach szlachetnych i półszlachetnych oraz wyrobach z nich wykonanych, dokumentach, projektach, planach, zbiorach archiwalnych lub kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju,
 - z tytułu **szkód rzeczowych** powstałych w statkach powietrznych lub statkach wodnych jak również jakichkolwiek **szkód osobowych** lub **szkód rzeczowych** wynikających bezpośrednio lub pośrednio z wypadku jakiegokolwiek statku powietrznego lub statku wodnego,
 - z tytułu szkód spowodowanych przez produkty lecznicze, w tym krew lub produkty krwiopochodne, wyroby medyczne (przy czym wyłączenie to nie dotyczy aptek i punktów aptecznych), a także w związku z prowadzeniem badań klinicznych jak również błędami w sztuce lekarskiej oraz świadczeniem jakichkolwiek usług lub czynności medycznych,
 - z tytułu szkód spowodowanych działaniem materiałów wybuchowych lub fajferwerków,
 - z tytułu szkód w rzeczach wytworzonych lub dostarczonych przez **Ubezpieczającego** (lub przez osoby za które ponosi odpowiedzialność) lub w przedmiocie pracy lub usługi wykonanej przez **Ubezpieczającego** (lub przez osoby za które ponosi odpowiedzialność); ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również kosztów poszukiwania i usunięcia wymienionych szkód, jak również roszczeń związanych ze spadkiem obrotu i stratami stanowiącymi następstwo wymienionych szkód,
 - z tytułu szkód w ładunku, wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji,
 - z tytułu szkód spowodowanych przez **terroryzm**,
 - z tytułu rekwizji za wady, niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową lub gwarancji jakości,
 - z tytułu szkód wynikających bezpośrednio lub pośrednio z wadliwego wykonywania czynności mających za przedmiot zarządzanie drogami lub utrzymanie dróg.
- Dodatkowo ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - wynikających ze szkód poniesionych przez **pracowników Ubezpieczającego**, które pozostawały w bezpośrednim związku z wykonywaniem czynności służbowych,
 - z tytułu szkód powstałych w rzeczach **osób trzecich**, z których **Ubezpieczający** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy o podobnym charakterze,
 - z tytułu szkód powstałych w rzeczach **osób trzecich**, na których lub przy pomocy których **Ubezpieczający** (lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonywał prace lub usługi (rzeczy pod kontrolą), lub które zostały mu oddane w pieczęć lub dozór;
 - z tytułu szkód powstałych w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych,
 - z tytułu szkód powstałych w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji chemicznej (emisja),
 - z tytułu szkód wyrządzonych w związku z posiadaniem, kierowaniem, używaniem lub uruchamianiem pojazdów mechanicznych.

§ 52

- Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, wyłączenia wskazane w par. 51 ust. 2 mogą zostać uchylone poprzez włączenie do zakresu ubezpieczenia klauzul dodatkowych wskazanych w w Załączniku nr 2 do OWU, niemniej tylko w takim zakresie w jakim wynika to z postanowień poszczególnych klauzul. Ugodnione przez strony rozszerzenie o którąkolwiek klauzulę dodatkową nie powoduje zmian w postanowieniach umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w jej treści, w szczególności pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.
- Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z klauzuli dodatkowej może być udzielona do wysokości sumy gwarancyjnej bądź do wysokości umownego sublimitu. Kwotowy limit odpowiedzialności wybierany jest przez **Ubezpieczającego** i wskazywany w **polisie**, jednakże nie może on być większy od maksymalnego poziomu wynikającego z OWU (wskazanego w odpowiedniej klauzuli).

Suma gwarancyjna § 53

- Suma gwarancyjna oznacza kwotę szczegółowo określoną w **polisie**, która stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY w danym okresie ubezpieczenia, niezależnie od liczby ubezpieczonych czy poszkodowanych ani wysokości zgłoszonych roszczeń.
- Suma gwarancyjna jest ustalana na jeden **wypadek** w okresie ubezpieczenia oraz na wszystkie **wypadki** w okresie ubezpieczenia.
- Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wartość wypłaconego przez WARTĘ odszkodowania, o którym mowa w par. 50 pkt 3 oraz wartość kosztów wskazanych w par. 50 pkt 2 i 4.
- Umowa ubezpieczenia może przewidywać kwotowe ograniczenia odpowiedzialności WARTY w ramach sumy gwarancyjnej (sublimity). Do sublimitów stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące sumy gwarancyjnej. Wypłacone kwoty objęte sublimitem powodują jednoczesne zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
- Jeżeli szkoda poniesiona przez **osobę trzecią** przewyższa wysokość sumy gwarancyjnej pokrycie kosztów wskazanych w par. 50 pkt 2 nastąpi w części wyznaczonej przez stosunek wysokości sumy gwarancyjnej do wysokości tej szkody.
- Wypłata bądź postawienie do dyspozycji kwoty równej sumie gwarancyjnej zwalnia WARTĘ z dalszych świadczeń.
- WARTA nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody **Ubezpieczającego** na zawarcie przez WARTĘ umowy lub zaspokojenie roszczeń poszkodowanego.

Franszyza redukcjna § 54

- Franszyza redukcjna** w odniesieniu do każdej **szkody rzeczowej** powstałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 200 PLN, chyba że pozostałe postanowienia OWU przewidują inną jej wysokość.
- Franszyza redukcjna** w odniesieniu do każdej **szkody rzeczowej** powstałej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 1.000 PLN, chyba że pozostałe postanowienia przewidują inną jej wysokość.
- W przypadku, gdy **franszyza redukcjna** przewyższa wartość szkody, WARTA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia.

Wiceprezes Zarządu

Krzysztof KUDELSKI

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT

**ZAŁĄCZNIK NR 1
LISTA DZIAŁALNOŚCI (PKD) NIE OBEJMOWANYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ NA
PODSTAWIE OWU**

Tabela nr 1 Branże nie obejmowane ochroną w ramach WARTA EKSTRABIZNES PLUS

Lp	PKD 2007	Opis działalności	Zakres	
			Mienie	OC
1	01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	√	01.70 – √
2	02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	√	
3	12	Produkcja wyrobów tytoniowych	√	√
4	15.20	Produkcja obuwia	√	
5	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	√	
6	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	√	
7	20.51	Produkcja materiałów wybuchowych		√
8	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	√	
9	24.46	Wytwarzanie paliw jądrowych	√	√
10	25.40	Produkcja broni i amunicji	√	√
11	31	Produkcja mebli	√	
12	32.91	Produkcjamiot, szczonek i pędzli	√	
13	35	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	√	√
14	36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	√	√
15	37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	√	√
16	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	√	√
17	39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami		√
18	46.11, 46.2, 46.75 – 77	Sprzedaż hurtowa różnego rodzaju produktów	√	
19	47.8	Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach	√	
20	49.10	Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy		√
21	49.20	Transport kolejowy towarów		√
22	52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	√	√
23	53	Działalność pocztowa i kurierska		√
24	86.10	Działalność szpitali		√
25	86.90	Działalność pogotowia ratunkowego		√
26	91	Działalność archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	√	
27	92	Działalność związana z grammi losowymi i zakładami wzajemnymi	√	
28	94.91	Działalność organizacji religijnych	√	

**ZAŁĄCZNIK NR 2
KLAUZULE DODATKOWE. UBEZPIECZENIE MIENIA.**

Nr	Nazwa klauzuli	Rodzaj ubezpieczenia, które może zostać rozszerzone o daną klauzulę		
		Mienie od ognia i innych zdarzeń losowych	Mienie od kradzieży z włamaniem i rabunku	Sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk
Klauzule ogólne				
1	Automatyczne pokrycie nowych środków trwałych	√	√	√
2	Nowe miejsca ubezpieczenia	√	√	√
3	Zrzeczenie się prawa do regresu	√	√	√
Klauzule rozszerzające zakres				
4	Firmy usługowe	√	√	
5	Awaria mechaniczna	√		
6	Sprzęt elektroniczny przenośny i/lub na stałe zamontowany w samochodach			√
7	Dane i zewnętrzne nośniki danych			√
8	Maszyny elektryczne od szkód elektrycznych	√		
9	Dewastacja	√		
10	Roboty budowlane lub montażowe	√		
11	Katastrofa budowlana	√		
12	Pęknięcie wskutek mrozu	√		
13	Rozmrożenie	√		
14	Szyby i inne przedmioty szklane od stłuczenia	√	√	

15	Terroryzm, strajki, zamieszki i rozruchy	√		
16	Zewnętrzne urządzenia lub elementy budynków, budowli		√	
17	Targi, wystawy	√	√	
Klauzule obejmujące dodatkowe mienie				
18	Ubezpieczenie budynków osób prywatnych			
Klauzule dotyczące kosztów lub strat następujących				
19	Koszty rzeczoznawców	√	√	√
20	Koszty pracy w godzinach nadliczbowych oraz frachtu lotniczego	√		√
21	Utrata czynszu	√		
22	Zwiększone koszty działalności	√		√
23	Koszty stałe działalności	√		√
Klauzule „branżowe”				
24	Utrata dokumentów i koszty utylizacji leków – dla aptek	√		
25	Zniszczenie leków wskutek nie zachowania odpowiedniej temperatury – dla aptek	√		
26	Mienie w pracowni lub sklepie jubilerskim	√	√	
27	Żywe zwierzęta – dla zakładów mięsnych	√		

Klauzula 1 – Automatyczne pokrycie nowych środków trwałych

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje w zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych** automatyczną ochroną ubezpieczeniową:
 - środki trwałe** – w odniesieniu do:
 - ubezpieczenia mienia od **zdarzeń losowych** oraz
 - ubezpieczenia mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku**.
 - sprzęt elektroniczny** – w odniesieniu do ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk, które zostaną nabyte w okresie ubezpieczenia lub których wartość wzrosła w wyniku modernizacji lub inwestycji.
- Automatyczna ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona, pod warunkiem że mienie jest przeznaczone i wykorzystywane do działalności gospodarczej zadeklarowanej we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazanej w **polisie**.
- Odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się z dniem ukończenia modernizacji lub inwestycji, z dniem przyjęcia mienia do ewidencji środków trwałych lub z dniem przejścia na **Ubezpieczającego** ryzyka przypadkowej utraty (zniszczenia, uszkodzenia) mienia, w zależności, która z powyższych sytuacji zajdzie wcześniej.
- Wartość mienia obejmowanego automatyczną ochroną w okresie ubezpieczenia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 10 albo 20% (według wyboru Ubezpieczającego, potwierdzonego w **polisie**) łącznej sumy ubezpieczenia (aktualnej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia):
 - środków trwałych** wskazanej w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**,
 - sprzętu elektronicznego** wskazanej w ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk.
- Odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do:
 - w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych – sumy ubezpieczenia **środków trwałych** wskazanej w **polisie**, powiększonej o limit wynikający z niniejszej klauzuli,
 - w ubezpieczeniu mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku** – sumy ubezpieczenia wskazanej w **polisie**
 - w ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk – sumy ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** wskazanej w **polisie**, powiększonej o limit wynikający z niniejszej klauzuli.

Klauzula 2 – Nowe miejsca ubezpieczenia

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych** nowe miejsca ubezpieczenia (inne niż wskazane w **polisie**) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których **Ubezpieczający**, w okresie ubezpieczenia rozpocznie stałą działalność gospodarczą.
- Automatyczna ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona pod warunkiem że:
 - nowe miejsce ubezpieczenia zabezpieczone jest zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - działalność gospodarcza prowadzona w nowym miejscu ubezpieczenia jest tożsama z zadeklarowaną we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazana w **polisie**.
- Odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się z dniem uruchomienia działalności w nowej lokalizacji.
- Wartość mienia obejmowanego automatyczną ochroną w okresie ubezpieczenia w nowych miejscach ubezpieczenia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
- Odpowiedzialność WARTY w nowych miejscach ubezpieczenia ograniczona jest do:
 - w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** – limitu wynikającego z klauzuli,
 - w ubezpieczeniu mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku** – sumy ubezpieczenia wskazanej w **polisie**.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych:
 - podczas udziału **Ubezpieczającego** w wystawach, targach, pokazach, itp.
 - w lokalizacjach innych niż miejsca prowadzenia stałej działalności gospodarczej.

Klauzula 3 – Zrzeczenie się prawa do regresu

Odmienne niż stanowi par. 13 uzgodniono, że WARTA odstępuje od roszczeń regresowych wobec właściciela **budynku** lub **lokalu**, jeżeli takie rozwiązanie zostało narzucone **Ubezpieczonemu** jako użytkownikowi **budynku** lub **lokalu** w umowie, na podstawie której użytkuje on **budynek** lub **lokal**.

Klauzula 4 – Firmy usługowe

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej szkody w ubezpieczonych w miejscu ubezpieczenia:
 - maszynach i urządzeniach przenośnych,
 - środkach obrotowych**, które ze względu na swoje przeznaczenie są wykorzystywane do świadczenia usług przez **Ubezpieczającego** także poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w **polisie** lub objętym ochroną na podstawie Klauzuli nowych miejsc ubezpieczenia.

2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody, w takim samym zakresie jak w miejscu ubezpieczenia wskazanym w polisie.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) **sprzętu elektronicznego** (wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn, i urządzeń stanowiących ich integralną część),
 - 2) szkód powstałych podczas transportu, załadunku, rozładunku,
 - 3) szkód powstałych wskutek zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 25.000 PLN.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności może zostać zwiększony do 50.000 PLN pod warunkiem załączenia do wniosku wykazu maszyn i urządzeń przenośnych zawierającego co najmniej następujące dane dla poszczególnych pozycji:
 - 1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny),
 - 2) sumę ubezpieczenia.
6. **Franszyza redukcyjna** wynosi:
 - 1) w każdej szkodzie powstałej wskutek **kradzieży z włamaniem** – 15% wartości szkody, nie mniej niż 500 PLN
 - 2) w każdej innej szkodzie 300 PLN.

Klauzula 5 – Awaria mechaniczna

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 3) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonych maszynach lub urządzeniach powstałe w wyniku awarii lub zakłócenia w ich funkcjonowaniu polegającej na gwałtownym ograniczeniu lub uniemożliwieniu jego dalszej eksploatacji lub nagłym zmniejszeniu sprawności lub spowodowaniu niesprawności maszyny lub urządzenia ograniczającym jego zdolność do działania, wskutek:
 - 1) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania, niechętności, niedbalstwa,
 - 2) błędów projektowych, konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów,
 - 3) dostania się jakichkolwiek ciał obcych,
 - 4) braku wody w kotłach,
 - 5) rozerwania z powodu działania siły odśrodkowej,
 - 6) zaniku zasilania maszyny,
 - 7) zwarcia, **przebiecia**, przetężenie, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu i innych przyczyn elektrycznych.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona jedynie w odniesieniu do maszyny i urządzeń dla których spełnione są następujące warunki:
 - 1) od czasu ich produkcji nie upłynęło więcej niż 10 lat,
 - 2) zostały zainstalowane na stanowisku pracy,
 - 3) wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe (próbne) zostały przeprowadzone i zakończone z wynikiem pozytywnym,
 - 4) są eksploatowane zgodnie z przeznaczeniem.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową maszyny i urządzenia podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
4. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową dodatkowo także szkody powstałe w licencjonowanym oprogramowaniu ubezpieczonej maszyny lub urządzenia powstałe w wyniku objętej ubezpieczeniem awarii lub zakłócenia w ich funkcjonowaniu. WARTA pokrywa niezbędne koszty ponownej instalacji lub zakupu utraconego oprogramowania, jeżeli odtworzenie w oparciu o posiadaną licencję nie jest możliwe.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w:
 - a) **sprzęcie elektronicznym** (wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn, i urządzeń stanowiących ich integralną część),
 - b) wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych, częściach które z uwagi na przeznaczenie i charakter pracy podlegają przyspieszonemu zużyciu lub regularnej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową lub zaleceniami producenta (w szczególności wyłączenie to dotyczy wiertel, młotów do kruszenia, stempli, noży, ostrzy, brzeszczotów pił, elektrod, żarówek, filtrów, wkładek topikowych bezpieczników, form odlewniczych i wtryskowych, matryc, walców deseniowych, obmuru kotłów, wykładzin i powłok ogniotrwałych, rusztów palenisk, dysz palników, elementów z gumy, tkanin i filcu, sit, pasów łańcuchów napędowych, pasów, taśm i łańcuchów przesyłowych, lin, drutów i kabli nieelektrycznych, paliw, katalizatorów czynników chłodzących i grzewczych, smarów i olejów), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - c) dźwigach osobowych, towarowych,
 - d) kotłach CO,
 - e) prototypach,
 - f) powstałych w maszynach i aparatach elektroenergetycznych, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych potwierdzonych protokołem, o ile niedopełnienie obowiązku badań było przyczyną szkody bądź spowodowało zwiększenie jej rozmiaru,
 - 2) za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor lub podwykonawca),
 - 3) powstałych wskutek:
 - a) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją (w szczególności wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego),
 - b) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny/danego urządzenia warunkach,
 - c) wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczający** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - d) działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 200.000 PLN.
7. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 1.000 PLN.

Klauzula 6 – Sprzęt elektroniczny przenośny i/lub na stałe zamontowany w samochodach

1. Odmienne niż stanowi par. 27 ust. 2 oraz częściowo odmiennie niż stanowi par. 18 ust. 1 uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w **sprzęcie elektronicznym** przenośnym i/lub na stałe zamontowanym w pojazdach samochodowych (zgodnie z załączonym do wniosku wykazem) w trakcie przewożenia i użytkowania poza miejscem ubezpieczenia na terytorium:
 - 1) Rzeczypospolitej Polskiej albo
 - 2) całego świata (z włączeniem Rzeczypospolitej Polskiej).
2. Zakres terytorialny obowiązywania ochrony ubezpieczeniowej wybiera Ubezpieczający we wniosku o ubezpieczenie.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w sprzęcie:
 - 1) w takim samym zakresie w jakim został ubezpieczony w lokalizacji wskazanej w polisie oraz
 - 2) w trakcie przewożenia **sprzętu elektronicznego** powstałe wskutek wypadku środka transportu.
4. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek:
 - 1) **kradzieży z włamaniem** z lokalizacji innej niż wskazana w polisie pod warunkiem, że zabezpieczenia w tej lokalizacji spełniają minimalne wymogi zabezpieczenia określone dla mienia znajdującego się w **budynkach lub lokalach**,

- 2) **kradzieży z włamaniem** z pojazdu i **kradzieży z włamaniem** z jednoczesnym zaborem pojazdu wyłącznie wtedy, gdy:
 - a) pojazd posiada twardy dach,
 - b) pojazd był prawidłowo zamknięty,
 - c) pojazd posiada sprawne i atestowane zabezpieczenia antywłamaniowy (np. wywołujących alarm), które było włączone,
 - d) sprzęt przenośny pozostawiony w pojeździe był niewidoczny z zewnątrz,
 - e) w godzinach 23:00-5:00, pojazd został pozostawiony na czas postoju w miejscu strzeżonym (tj. na terenie trwale ogrodzonym, zamkniętym, oświetlonym i pod **stałym dozorem** co najmniej w ww. godzinach) lub w garażu zamkniętym na co najmniej dwa wielozapadkowe zamki/kłódki lub jeden zamek/kłódkę z atestem lub automatyczną bramą garażową.
5. Wykaz **sprzętu elektronicznego** przenośnego i/lub na stałe zamontowanego w pojazdach samochodowych, powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny),
 - 2) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych pozycji.
6. **Franszyza redukcyjna** wynosi:
 - 1) w każdej szkodzie powstałej wskutek kradzieży z włamaniem (w tym kradzieży z jednoczesnym zaborem pojazdu) lub upuszczenia: 10% wartości szkody, niemniej niż 500 PLN,
 - 2) w każdej innej szkodzie 300 PLN.

Klauzula 7 – Sprzęt elektroniczny – dane i zewnętrzne nośniki danych

1. Odmienne niż stanowi par 19 ust. 3 pkt. 4) i 5) uzgodniono, że odpowiedzialność WARTY zostaje rozszerzona o szkody powstałe w:
 - 1) elektronicznie zapisanych danych,
 - 2) licencjonowanym oprogramowaniu (systemowym lub użytkowym, produkcji seryjnej lub indywidualnej),
 - 3) zewnętrznych nośnikach danych elektronicznych.
2. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest w miejscu ubezpieczenia wskazanym w polisie, a w odniesieniu do danych oraz nośników danych także powstałe:
 - 1) w trakcie transportu do archiwum zewnętrznego (miejsca przechowywania zapasowych kopii zbiorów danych),
 - 2) w archiwum zewnętrznym.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w zakresie analogicznym do ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk.
4. WARTA odpowiada za dane pod warunkiem, że są:
 - 1) archiwizowane na wymiennych nośnikach danych nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu oraz
 - 2) kopie zapasowe danych oraz oprogramowania są przechowywane w przystosowanym do tego miejscu poza pomieszczeniem, gdzie znajduje się ubezpieczony **sprzęt elektroniczny**.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych:
 - 1) wskutek **zdarzeń losowych** wyłączonych z ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk,
 - 2) w danych, które zostały wprowadzone lub w jakikolwiek sposób przetworzone po zajściu **zdarzenia losowego** lub znajdujących się wyłącznie w jednostce centralnej **sprzętu elektronicznego**,
 - 3) wskutek błędnego programowania, perforacji, etykietowania lub wkładania nośników danych,
 - 4) wskutek nieuważnego lub przypadkowego usunięcia danych lub ich utraty wskutek działania pola magnetycznego.
6. WARTA pokrywa niezbędne koszty poniesione przez **Ubezpieczającego** w ciągu 12 miesięcy od wystąpienia szkody w celu przywrócenia stanu identycznego z istniejącym bezpośrednio przed **zdarzeniem losowym** powodującym odpowiedzialność. Koszty wymienione powyżej obejmują:
 - 1) automatyczne wprowadzenie danych lub programów z archiwum danych,
 - 2) automatyczne lub ręczne wprowadzenie danych z oryginalnych dokumentów wciąż dostępnych **Ubezpieczającemu**,
 - 3) ponowną instalację lub zakup utraconego oprogramowania, jeżeli odtworzenie w oparciu o posiadaną licencję nie jest możliwe,
 - 4) odtworzenie zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych.
7. Jeżeli nie jest konieczne odtworzenie danych albo jeżeli odtworzenie danych nie zostało przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy po wystąpieniu szkody, WARTA pokryje jedynie koszty odtworzenia zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych na nowe.
8. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 200.000 PLN.
9. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula 8 – Maszyny elektryczne od szkód elektrycznych

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 2) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w:
 - maszynach elektrycznych tj. silnikach, generatorach, transformatorach, przekształtnikach,
 - aparatach elektrycznych tj. aparatach łączeniowych (wyłączniki, odłączniki), pomiarowych (przekładniki prądowe i napięciowe), regulacyjno-ograniczających (kondensatory, rezystory, dławiki),
 - instalacjach elektrycznych (za wyjątkiem podziemnych),
 spowodowane działaniem prądu elektrycznego na skutek wystąpienia co najmniej jednego z następujących zdarzeń:
 - 1) niezadziałania wymaganych zabezpieczeń chroniących maszyny,
 - 2) zmiany napięcia zasilania,
 - 3) zaniku napięcia jednej lub kilku faz,
 - 4) uszkodzenia izolacji,
 - 5) zwarcia (spięcia),
 pod warunkiem, że maszyny i aparaty były czynne i zainstalowane na stanowiskach pracy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje maszyny i aparaty podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w:
 - a) elektroenergetycznych liniach przesyłowych i rozdzielnicach,
 - b) maszynach i aparatach, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych potwierdzonych protokołem, o ile niedopełnienie obowiązku badań było przyczyną szkody bądź spowodowało zwiększenie jej rozmiaru,
 - c) wszelkiego rodzaju miernikach, licznikach, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, wkładkach topikowych, czujnikach, żarówkach oraz innych częściach i materiałach szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej lub okresowej wymianie w toku normalnego użytkowania,
 - d) elementach maszyn i urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych,
 - e) w silnikach o mocy znamionowej do 3 kW,
 - f) w generatorach i transformatorach o mocy znamionowej do 3kVA,
 - g) w transformatorach eksploatowanych powyżej 25 lat.
 - 2) za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor lub podwykonawca),
 - 3) objętych gwarancją lub rękojmią,
 - 4) powstałych wskutek:
 - a) naturalnego zużycia lub długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn lub aparatów (w szczególności wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego),

- b) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny/danego aparatu warunkach,
 - c) wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczający** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - d) przepięcie impulsowych spowodowanych przełączeniem aparatury dużej mocy lub aparatury rozdzielczej w rozdzielniach.
4. Za wysokość szkody przyjmuje się:
- 1) koszt zakupu nowej maszyny elektrycznej lub aparatu tego samego rodzaju, mocy, typu z uwzględnieniem stopnia faktycznego zużycia lub
 - 2) koszt naprawy zwiększony o koszt transportu, demontażu i montażu potwierdzony rachunkiem wykonawcy lub na podstawie kalkulacji sporządzonej przez **Ubezpieczającego** jeżeli naprawy dokonano we własnym zakresie, w cenach obowiązujących w dniu powstania szkody. Koszty naprawy nie mogą przekraczać kosztów, o których mowa w pkt 1.
5. Limit odpowiedzialności wybiera **Ubezpieczający** spośród następujących:
- 1) 10.000 PLN,
 - 2) 20.000 PLN,
 - 3) 50.000 PLN,
 - 4) 100.000 PLN.
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 10% wartości szkody nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula 9 – Dewastacja

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 7) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **dewastacji**, w tym graffiti.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - 1) kradzieży lub usiłowania kradzieży zamontowanych na zewnątrz elementów **budynku** lub **budowli**, a także maszyn i urządzeń,
 - 2) stłucznięcia, pęknięcia lub porysowania szyb i innych przedmiotów szklanych,
 - 3) **terrorizmu, strajku, zamieszek i rozruchów**.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN, w tym 5.000 PLN na szkody powstałe wskutek graffiti.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 200 PLN.

Klauzula 10 – Roboty budowlane lub montażowe

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 1) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w miejscu ubezpieczenia powstałe w mieniu ubezpieczonym od ognia i innych **zdarzeń losowych** będące następstwem robót budowlanych lub montażowych.
2. Dodatkowo, oprócz mienia wskazanego w ust. 1 ochrona ubezpieczeniowa obejmuje, do wysokości limitu wskazanego poniżej wartość prac i materiałów (przedmiot robót budowlanych lub montażowych):
 - 1) będących własnością **Ubezpieczającego**,
 - 2) niebędących jeszcze własnością **Ubezpieczającego**, a zrealizowanych już w procesie inwestycji (znajdujących się na ryzyku **Ubezpieczającego**).
3. Przez „roboty budowlane lub montażowe” rozumie się roboty, które:
 - 1) nie wymagają zgody (pozwolenia na budowę) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
 - 2) nie naruszają konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu,
 - 3) wykonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w szczególności instrukcjami obowiązującymi dla prac niebezpiecznych pożarowo,
 - 4) prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) w **budynkach, budowlach** drewnianych lub krytych strzechą ze słomy, trzciny lub gontem drewnianym,
 - 2) powstałych wskutek:
 - a) prowadzenia prac budowlanych lub montażowych na zlecenie **osób trzecich**,
 - b) prowadzenia prac budowlanych lub montażowych niezgodnie z projektem, planami architektonicznymi,
 - c) **katastrofy budowlanej**,
 - d) zastosowania niewłaściwych lub wadliwych materiałów, błędów projektowych lub wadliwego wykonania,
 - e) montażu maszyn, urządzeń lub wyposażenia lub ich rozruchu prowadzonego niezgodnie z instrukcją producenta lub dostawcy,
 - f) niewłaściwego zabezpieczenia mienia przed skutkami prowadzonych prac.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 250.000 PLN.
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 10% wartości szkody nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula 11 – Katastrofa budowlana

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 8) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **katastrofy budowlanej**.
2. Nie jest **katastrofą budowlaną**:
 - 1) uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany,
 - 2) uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z **budynkami**,
 - 3) awaria instalacji.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych:
 - 1) w wyniku **katastrofy budowlanej budynków**:
 - a) starszych niż 50 lat – w odniesieniu do **budynków** o konstrukcji drewnianej i stalowej,
 - b) starszych niż 90 lat – w odniesieniu do konstrukcji murywanej i żelbetowej,
 - c) wadliwie zaprojektowanych, wadliwie wykonanych lub wykonanych z użyciem wadliwych materiałów,
 - 2) wskutek prowadzenia prac budowlanych lub montażowych,
 - 3) wskutek zdarzenia:
 - a) o którym nie zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust. 1 Prawa budowlanego,
 - b) które nie zostało uznane za **katastrofę budowlaną** przez właściwy organ nadzoru budowlanego.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 200.000 PLN.
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 5% wartości szkody nie mniej niż 300 PLN.

Klauzula 12 – Pęknięcie wskutek mrozu

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 5) oraz par. 23 ust. 2 pkt 6) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) szkody powstałe w ubezpieczonych:
 - a) urządzeniach i instalacjach wodnych, kanalizacyjnych, technologicznych, tryskaczowych, klimatyzacyjnych lub grzewczych,
 - b) urządzeniach i armaturze sanitarnej (w tym wodomierzach),
 - c) zbiornikach kotłów i boilerów, wskutek zamarnięcia zawartej w nich wody lub innej cieczy,
 - 2) szkody powstałe wskutek **zalania** będące konsekwencją ww. zamarnięcia.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - 1) braku należytej staranności w zapewnieniu ogrzewania pomieszczeń i/lub odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń, instalacji i zbiorników przed działaniem mrozu,
 - 2) w przypadku braku możliwości zapewnienia należytego ogrzewania pomieszczeń i odpowiedniego zabezpieczenia instalacji przed działaniem mrozu (w tym w przypadku wyłączenia budynków, **budowli** lub **lokal** z eksploatacji) – nie usunięcia wody lub innej cieczy z ww. urządzeń, instalacji i zbiorników i nie zamknięcia zaworów doprowadzających,
 - 3) braku regularnej kontroli stanu wyżej wymienionych urządzeń, instalacji i zbiorników,
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 zł.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula 13 – Rozmrożenie

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 4) oraz par. 23 ust. 2 pkt 6) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonych od ognia i innych **zdarzeń losowych środków obrotowych**, które zgodnie w wymogami producenta lub dostawcy winny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych w temperaturze 0oC lub niższej, powstałe wskutek podwyższenia się temperatury przechowywania, będącego następstwem:
 - 1) uszkodzenia urządzenia chłodniczego w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej **zdarzeniem losowym** objętym ochroną ubezpieczeniową,
 - 2) awarii urządzenia chłodniczego,
 - 3) przerw w dostawie prądu trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - 1) niewłaściwego przechowywania **środków obrotowych**,
 - 2) uszkodzenia opakowań,
 - 3) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
 - 4) przerw w dostawie energii elektrycznej wynikającej z nie wywiązania się z płatności wobec dostawcy(ów).
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula 14 – szyby i inne przedmioty od stłucznięcia

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 6) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek stłucznięcia (rozbitcia) lub pęknięcia szyb i innych przedmiotów.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową nieuszkodzone i zamontowane na stałe:
 - 1) szyby okienne i drzwiowe,
 - 2) oszklenie ścian i dachów, szklane lub kamienne okładziny ścienne,
 - 3) szklane lub kamienne elementy stanowiące część mebli, gablot, kontuarów,
 - 4) szklane, kamienne lub wykonane z tworzyw sztucznych elementy lad, witrzyn lub szaf chłodniczych lub grzewczych,
 - 5) przegrody ścienne, osłony boksów, kabin, kontuarów,
 - 6) lustra zamontowane na stałe,
 - 7) szyldy, tablice świetlne, rurki neonowe, tablice reklamowe,
 - 8) witraże.
3. W granicach sumy ubezpieczenia WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową również koszty:
 - 1) ustawienia i rozebrania rusztowań niezbędnych do naprawy ubezpieczonych przedmiotów,
 - 2) wykonania znaków reklamowych i informacyjnych – w granicach limitu 20% sumy ubezpieczenia.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) w szwach zainstalowanych w środkach transportu,
 - 2) w **środkach obrotowych** i mieniu **osób trzecich**,
 - 3) w szkłe artystycznym,
 - 4) w szwach w szklarniach, cieplarniach, oranżeriach i inspektach,
 - 5) w płytach nagrobkowych,
 - 6) powstałych wskutek zadrapania, porysowania, poplamienia, zmiany barwy, złego montażu i demontażu, niewłaściwej technologii wykonawstwa,
 - 7) polegających na odprysnięciu kawałków powierzchni – niniejsze ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy odprysnięcia kawałków powierzchni szyb o podwyższonej klasie odporności na włamanie P3 lub wyższej (klasa odporności na włamanie oszklenia wg. PN-EN 356) o ile wskutek odprysnięcia szyba taka straciła swoje właściwości,
 - 8) powstałych w czasie prac budowlanych, montażowych lub remontowych, a także wymiany, wymontowywania ubezpieczonego przedmiotu, prac konserwacyjnych lub naprawczych.
5. Odszkodowanie może przyjąć formę opłaconej przez WARTĘ usługi szklarza, dokonującego naprawy w miejscu ubezpieczenia. O wyborze tej formy odszkodowania decyduje **Ubezpieczający** zgłaszając szkodę.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 20.000 PLN.
7. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 50 PLN.

Klauzula 15 – Terrorizm, strajki, zamieszki i rozruchy

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 9) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek **pożaru, wybuchu, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu** oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi **zdarzeniami losowymi**, będące bezpośrednim następstwem **terrorizmu, strajków, zamieszek i rozruchów**.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN, jednak nie więcej niż 10% sumy ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**.
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 10% wartości szkody nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula 16 – Zawetowane urządzenia lub elementy budynków i budowli

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek kradzieży urządzeń lub elementów **budynków i budowli**, które ze względu na swoje przeznaczenie są zamontowane na stałe na zewnątrz **budynku lub budowli**.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w szczególności obejmuje: markizy, zadaszenia, siłowniki bram, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, anteny, zewnętrzne części klimatyzatorów, neony, szyldy reklamowe, lampy i oprawy świetlne zewnętrzne.
3. WARTA odpowiada za szkody określone w ust. 1 wyłącznie pod warunkiem, że:
 - 1) teren, na którym znajdują się **budynki i budowle** jest ogrodzony, oświetlony po zmroku i pod **stałym dozorem** poza godzinami pracy **Ubezpieczającego** lub
 - 2) urządzenia i przedmioty są zamocowane na dachu **budynku lub budowli** lub na wysokości nie mniejszej niż 2,5 m od poziomu terenu (niniejsze postanowienie nie dotyczy siłowników bram).
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 20.000,- PLN.
5. **Franszyza redukcyjna** w szkodzie wynosi:
 - 1) 500 PLN w pierwszej szkodzie w okresie ubezpieczenia,
 - 2) 1.000 PLN w drugiej szkodzie w okresie ubezpieczenia,
 - 3) 1.500 PLN w każdej kolejnej szkodzie w okresie ubezpieczenia.

Klauzula 17 – Targi i wystawy

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych** szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu podczas udziału **Ubezpieczającego** w wystawach, targach lub pokazach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona, pod warunkiem że miejsce, w którym znajduje się mienie podczas targów, wystaw, pokazów zabezpieczone jest zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych:
 - 1) w trakcie załadunku lub rozładunku oraz podczas transportu mienia na wystawy, targi, pokazy, itp.
 - 2) w lokalizacjach, w których **Ubezpieczający** świadczy usługi na rzecz swoich klientów.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula 18 – Ubezpieczenie budynków osób prywatnych

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **budynki, budowle, lokale** będące własnością osób fizycznych, nie prowadzących działalności gospodarczej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona w odniesieniu do:

- 1) **budynków** lub **budowli**:
 - a) mieszkalnych wielorodzinnych (tj. zawierających 2 lub więcej mieszkań),
 - b) mieszkalnych wielorodzinnych z **lokalami** przeznaczonymi do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - c) niemieszkalnych i przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - 2) **lokali**:
 - a) mieszkalnych,
 - b) przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej,
- włącznie jeżeli są wynajmowane lub dzierżawione **osobom trzecim**, w części bądź w całości.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek **zdarzeń losowych** wskazanych w zakresie STANDARD ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**.
 4. Umowa ubezpieczenia może zostać rozszerzona o następujące klauzule:
 - 1) **Dewastacja**,
 - 2) Szyby i inne przedmioty szklane od stłuczenia,
 - 3) Utrata czynszu.
 5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) **budynków** w gospodarstwach rolnych (w tym hodowlanych, ogrodniczych, sadowniczych, agroturystycznych) oraz w gospodarstwach leśnych,
 - 2) szklarni, cieplarni, oranżerii, inspektów, namiotów,
 - 3) **budynków** przeznaczonych do okretowego wypoczynku.
 6. Sumę ubezpieczenia ustala **Ubezpieczający** w systemie na sumy stałe i może ona zostać określona w **wartości odtworzeniowej** lub **rzeczywistej**.
 7. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 200 PLN.

Klauzula 19 – Koszty rzeczoznawców

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową poniesione przez **Ubezpieczającego**, konieczne i uzasadnione koszty rzeczoznawców powołanych – za zgodą WARTY – w celu ustalenia okoliczności zdarzenia lub rozmiaru szkody.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 PLN.
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula 20 – Koszty pracy w godzinach nadliczbowych oraz frachtu lotniczego

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową poniesione przez **Ubezpieczającego**, dodatkowe koszty:
 - 1) pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego (z wyłączeniem frachtu lotniczego),
 - 2) frachtu lotniczego,
 pod warunkiem, że takie koszty mają na celu przyspieszoną naprawę, nabycie lub odtworzenie ubezpieczonego mienia w związku ze szkodą w ubezpieczonych przedmiotach podlegającą odszkodowaniu.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności w odniesieniu do kosztów wskazanych w ust. 1 pkt 2) wynosi 10.000,- PLN i jednocześnie dla niniejszej klauzuli – 40.000 PLN.
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula 21 – Utrata czynszu

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utratę czynszu należnego **Ubezpieczającemu** z tytułu wynajmu (dzierżawy) **budynku** lub **lokalu** w przypadku, gdy na skutek ubezpieczonego **zdarzenia losowego budynek** lub **lokal** lub jego część zostały zniszczone lub uszkodzone i znajdują się w stanie wykluczającym prowadzenie w nim dotychczasowej działalności gospodarczej lub zamieszkiwanie.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony czynsz wyłącznie pod warunkiem, że:
 - 1) jego utrata powstała w następstwie szkody w ubezpieczonym **budynku** lub **lokalu**, w zakresie objętym umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność,
 - 2) najemca (dzierżawca) jest zwolniony z jego zapłaty (lub części) zgodnie z umową z **Ubezpieczającym** lub powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony czynsz przez okres równy technologicznemu czasowi naprawy lub odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego **budynku/lokalu**, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od zajścia **zdarzenia losowego**, które spowodowało utratę czynszu i nie dłuższy niż do dnia, w którym **budynek** lub **lokal** znowu nadają się do użytkowania.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje utracony czynsz:
 - 1) jeśli szkoda w **budynku** lub **lokalu** nastąpiła w okresie wypowiedzenia umowy najmu (dzierżawy),
 - 2) powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - a) braku wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w jak najkrótszym czasie,
 - b) decyzji **Ubezpieczającego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacji i ulepszeń wprowadzanych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
 - c) decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczającego**,
 - d) opóźnienia wznowienia działalności w wyniku decyzji **Ubezpieczającego**.
5. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości trzymiesięcznego czynszu.
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula 22 – Zwiększone koszty działalności

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową dodatkowe koszty związane z zastosowaniem rozwiązań niezbędnych w celu uniknięcia lub zmniejszenia zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową następujące koszty:
 - 1) przeniesienia ubezpieczonego mienia do zastępczego **budynku** lub **lokalu** i z powrotem,
 - 2) związane z koniecznością czasowego użytkowania zastępczych środków trwałych,
 - 3) pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy,
 - 4) działań niezbędnych w celu poinformowania stałych klientów, w tym pisma i telefony, o zmianach w prowadzonej działalności.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty dodatkowe określone w ust. 2 wyłącznie pod warunkiem, że:
 - 1) powstały w następstwie szkody w ubezpieczonym mieniu, w zakresie objętym umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność,
 - 2) przekraczają one koszty prowadzenia działalności, które zostałyby poniesione, gdyby nie doszło do szkody w mieniu.
4. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty dodatkowe powstałe i poniesione w okresie równym technologicznemu czasowi naprawy lub odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego/ utraconego mienia, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od zajścia **zdarzenia losowego**, które spowodowało szkodę i nie dłuższy niż do dnia, w którym ubezpieczone mienie znowu nadaje się do użytkowania.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów dodatkowych powstałych wskutek:
 - 1) braku wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w jak najkrótszym czasie,
 - 2) decyzji **Ubezpieczającego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacji i ulepszeń wprowadzanych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,

- 3) decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczającego**,
- 4) opóźnienia wznowienia działalności po szkodzie, w wyniku decyzji **Ubezpieczającego**,
- 5) nabycia nowego lub naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia (również poniesionych w celu przyspieszonego/ekspresowego nabycia, odtworzenia lub naprawy).
6. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.
7. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula 23 – Koszty stałe działalności

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty stałe działalności, które **Ubezpieczający** poniosł w czasie przerwy działalności w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej ubezpieczonym **zdarzeniem losowym**.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wskazane w ust. 1 wyłącznie pod warunkiem, że szkoda w ubezpieczonym mieniu, objęta jest zakresem ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność.
3. Przez użyte w treści klauzuli określenia należy rozumieć:
 - 1) Koszty stałe działalności – związane z prowadzoną działalnością gospodarczą wydatki, które nie zależą od wielkości zakupów, produkcji lub sprzedaży, które mogłyby być pokryte przez **Ubezpieczającego** przy niezakłóconym przebiegu działalności gospodarczej poniesione na:
 - a) opłaty dzierżawne, czynsze oraz opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu związane z ubezpieczonym **budynkiem** lub **lokałem**, w którym powstała szkoda,
 - b) podstawowe wynagrodzenie **pracowników** z tytułu umów o pracę,
 - c) odsetki rat kredytów i rat leasingowych.
 - 2) Okres odszkodowawczy – okres trwający od dnia wystąpienia szkody powodującej przerwania działalności gospodarczej **Ubezpieczającego** do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego i zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzed szkody, nie dłuższej jednak niż 6 miesięcy.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) kosztów stałych działalności ponoszonych przez **Ubezpieczającego** w związku z:
 - a) brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w jak najkrótszym czasie,
 - b) decyzjami **Ubezpieczającego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacjami i ulepszeniami wprowadzanymi w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
 - c) decyzjami właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczającego**,
 - d) opóźnieniem wznowienia działalności po szkodzie, w wyniku decyzji **Ubezpieczającego**,
 - 2) premii, dodatków specjalnych do wynagrodzeń, wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach oraz kosztów wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zlecenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 10% sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, nie więcej niż 250.000 PLN.
6. WARTA wypłaca odszkodowanie przez czas trwania okresu odszkodowawczego. Wysokość odszkodowania jest ustalana w oparciu o udokumentowane rachunkami, umowami, koszty stałe działalności ponoszone przez **Ubezpieczającego**.
7. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 3 dni robocze. Odszkodowanie zostanie pomniejszone o kwotę wynikającą z przemnożenia wyliczonej dla okresu odszkodowawczego średniej wartości kosztów stałych działalności przypadających na jeden dzień roboczy przez liczbę dni roboczych określonych jako **franszyza redukcyjna**.

Klauzula 24 – Utrata dokumentów i koszty utylizacji leków – dla aptek

1. Niniejszą klauzulą stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych z aptekami, prowadzącymi sprzedaż detaliczną wyrobów farmaceutycznych.
2. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową poniesione przez **Ubezpieczającego** koszty:
 - 1) utylizacji uszkodzonych leków,
 - 2) braku możliwości uzyskania refundacji sprzedanych refundowanych leków lub wyrobów medycznych, wskutek zniszczenia dokumentów będących podstawą refundacji.
3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wymienione w ust. 2 wyłącznie pod warunkiem, że:
 - 1) powstały w następstwie szkody w ubezpieczonym mieniu, w zakresie objętym umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych** oraz **kradzieży z włamaniem i rabunkiem**, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność,
 - 2) **Ubezpieczający** dokonuje bieżącej archiwizacji danych o obrocie refundowanymi lekami i wyrobami medycznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Wysokość kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2) ustala się w oparciu o średnią dzienną wartość kwot refundowanych wyliczoną na podstawie 6 miesięcznego okresu poprzedzającego dzień szkody.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 200 PLN.

Klauzula 25 – Zniszczenie leków wskutek nie zachowania odpowiedniej temperatury – dla aptek

1. Odmienne niż stanowi par. 23 ust. 3 pkt 4) oraz par. 23 ust. 2 pkt 6) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonych od ognia i innych **zdarzeń losowych środków obrotowych**, które zgodnie w wymogami producenta lub dostawcy winny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych w kontrolowanej temperaturze, powstałe wskutek podwyższenia się temperatury przechowywania, będącego następstwem:
 - 1) uszkodzenia urządzenia chłodniczego w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej **zdarzeniem losowym** objętym ochroną ubezpieczeniową,
 - 2) awarii urządzenia chłodniczego,
 - 3) przerw w dostawie prądu trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - 1) niewłaściwego przechowywania **środków obrotowych**,
 - 2) uszkodzenia opakowań,
 - 3) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
 - 4) przerw w dostawie energii elektrycznej wynikającej z nie wywiązania się z płatności wobec dostawcy(ów).
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 PLN.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula 26 – Mienie w pracowni lub sklepie jubilerskim

1. Odmienne niż stanowi par. 19 ust. 3 pkt 3) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w znajdujących się w pracowniach lub sklepach jubilerskich:
 - 1) złocie, srebrze, platynie, metalach z grupy platynowców,
 - 2) kamieniach szlachetnych, perłach,
 - 3) biżuterii i wyrobach jubilerskich z ww. materiałów.
2. WARTA obejmuje mienie określone w ust. 1 ubezpieczeniem:
 - 1) od ognia i innych **zdarzeń losowych** w zakresie STANDARD,
 - 2) od **kradzieży z włamaniem i rabunku**,
 - 3) od **dewastacji**.
3. Minimalny sposób zabezpieczenia mienia określonego w ust. 1 zgodny jest z postanowieniami OWU, z zastrzeżeniem spełnienia dodatkowo poniższych wymogów:
 - 1) pomieszczenia w których znajduje się ubezpieczone mienie wyposażone są w alarm z możliwością niezwłocznego podjęcia interwencji przez służbę ochrony lub podłączenie do systemu

- dykretnego ostrzeżenia z włączeniem do akcji załóg patrolowo-interwencyjnych z max. czasem reakcji do 5 minut w godzinach nocnych i 15 minut w pozostałych godzinach,
- 2) drzwi zewnętrzne prowadzące do **budynku/lokalu** są zamykane na dwa atestowane zamki wielopunktowego ryglowania.
 4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU, w celu uniknięcia wątpliwości potwierdza się, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek **kradzieży z włamaniem** bez wejścia sprawcy do **lokalu**.
 5. Maksymalny limit odpowiedzialności WARTY za szkody w mieniu wskazanym w ust. 1 dla zdarzeń zdefiniowanych w pkt. 2 ust. 2) wynosi 150.000 PLN, z zastrzeżeniem podlimitu w wysokości 50.000 PLN dla szkód w mieniu, którego sposób przechowywania jest inny niż określony w § 24 ust. 7, limit dla zdarzeń określonych w pkt. 2 ust. 1) i 3) określony jest w polisie.
 6. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula 27 – Żywe zwierzęta – dla zakładów mięsnych

1. Odmienne niż stanowi par. 19 ust. 3 pkt 2) uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową, znajdujące się na terenie zakładu mięsnego lub ubojni, żywe zwierzęta (drób, trzoda chlewna, bydło) przeznaczone do uboju.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie szkody powstałe wskutek **zdarzeń losowych** w granicach zdefiniowanych dla zakresu STANDARD ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU, w celu uniknięcia wątpliwości potwierdza się, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych podczas lub w związku z chowem lub hodowlą zwierząt wymienionych w ust. 1.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 20.000 PLN.
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Klauzula A – Szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (bez stanów zjednoczonych amerykań i kanady)

Odmienne niż stanowi par. 49 zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe**, powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem jednakże terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady.

Klauzula B – Odpowiedzialność pracodawcy

1. Odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 1) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** powstałe w wyniku zdarzenia mającego cechy wypadku przy pracy, jakiemu ulegli pracownicy **Ubezpieczającego**.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) z tytułu chorób zawodowych,
 - 2) z tytułu wypadków powstałych w drodze do pracy lub z pracy.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 500.000 PLN.

Klauzula C – Odpowiedzialność najemcy nieruchomości

1. Częściowo odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 2) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody rzeczowe** w nieruchomościach, z których **Ubezpieczający** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy o podobnym charakterze.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) z tytułu szkód spowodowanych korzystaniem z rzeczy w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
 - 2) z tytułu szkód w nieruchomościach wziętych w leasing zwrotny.

Klauzula D – Odpowiedzialność najemcy rzeczy ruchomych

1. Częściowo odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 2) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody rzeczowe** w rzeczach ruchomych, z których **Ubezpieczający** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy o podobnym charakterze.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) z tytułu szkód spowodowanych korzystaniem z rzeczy w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
 - 2) z tytułu szkód w rzeczach szklanych i szklanych częściach składowych,
 - 3) w takim zakresie w jakim rzecz ruchoma, która doznała **szkody rzeczowej** była objęta ubezpieczeniem majątkowym zawartym na rachunek **Ubezpieczającego**, przy czym obejmuje to także sytuację gdy szkoda zawierała się w udziale własnym lub franszyzie przewidzianych w takim ubezpieczeniu,
 - 4) z tytułu szkód w pojazdach mechanicznych, ich częściach lub wyposażeniu.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.

Klauzula E – Szkody w rzeczach pod kontrolą, w pieczy lub dozorem

1. Częściowo odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 3) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody rzeczowe** powstałe w rzeczach należących do **osób trzecich**, na których lub przy pomocy których **Ubezpieczający** (lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność) wykonuje czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, takie jak obróbka, naprawa, serwis, transport itp. (rzeczy pod kontrolą), lub które zostały oddane **Ubezpieczającemu** w pieczę lub w dozór.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) z tytułu szkód w rzeczach będących przedmiotem umowy przewozu lub spedycji,
 - 2) z tytułu szkód powstałych w rzeczach, które zostały wyprodukowane lub zakupione u celu dostarczenia przez **Ubezpieczającego**, ale nie zostały jeszcze wydane odbiorcy.
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 1.000 PLN.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 500.000 PLN.

Klauzula F – Odpowiedzialność za szkody polegające na utracie rzeczy

1. Częściowo odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 3) oraz par. 46 ust. 1 zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody polegające na utracie rzeczy osób trzecich** oddanych mu w pieczę lub dozór, wynikającej z **kradzieży z włamaniem** lub **rabunku**.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin powiadomić o **kradzieży z włamaniem** lub **rabunku** Policję. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku przewidzianego w zdaniu poprzedzającym, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje utraty rzeczy:
 - 1) pozostawionych w pojeździe mechanicznym,
 - 2) będących przedmiotem umowy przewozu lub spedycji.
4. W przypadku, gdy rzeczami oddanymi w pieczę lub dozór **Ubezpieczającego** są pojazdy mechaniczne, ochrona ubezpieczeniowa istnieje, o ile miejsce postoju pojazdu mechanicznego spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) znajduje się pod **stałym dozorem**,
 - 2) jest pomieszczeniem albo placem ogrodzonym parkanem z siatki drucianej na podmurówce, murywanym lub innym o trwałej konstrukcji, oświetlonym po zmroku,
 - 3) wjazd jest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający swobodny wyjazd pojazdem przez osobę nieuprawnioną.

5. **Franszyza redukcyjna** w każdej **szkodzie rzeczowej** w pojeździe mechanicznym wynosi 10% wartości szkody, nie mniej niż 1.000 PLN.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.

Klauzula G – Odpowiedzialność z tytułu wykonywania usług budowlano- montażowych

1. Odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 4) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** wyrządzone zarówno bezpośrednio jak i pośrednio w związku z wykonywaniem **usług budowlano-montażowych**.
2. W odniesieniu do roszczeń:
 - 1) z tytułu **szkód rzeczowych** wyrządzonych w podziemnych instalacjach lub urządzeniach,
 - 2) z tytułu **szkód osobowych lub szkód rzeczowych** wyrządzonych w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi, ochrona ubezpieczeniowa ograniczona jest do wysokości wspólnego sublimitu 200.000 PLN.
3. W odniesieniu do roszczeń z tytułu **szkód rzeczowych** powstałych w wyniku **pożaru** ochrona ubezpieczeniowa ograniczona jest do wysokości sublimitu w wysokości 50% sumy gwarancyjnej.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie rzeczowej wynikającej z czynności wskazanych w ust. 1 wynosi 1.000 PLN, z zastrzeżeniem następujących wyjątków:
 - 1) dla szkód wyrządzonych w podziemnych instalacjach lub urządzeniach **franszyza redukcyjna** wynosi 10% nie mniej niż 2.000 PLN w każdej **szkodzie rzeczowej**;
 - 2) dla szkód wyrządzonych w związku z pracami wyburzeniowymi i rozbiórkowymi **franszyza redukcyjna** wynosi 10% nie mniej niż 2.000 PLN w każdej **szkodzie rzeczowej**.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) z tytułu **szkód** wyrządzonych świadomym naruszeniem przepisu prawa albo postanowienia jakiegokolwiek umowy;
 - 2) których wystąpienie można było przewidzieć w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych;
 - 3) powstałych w wyniku przekroczenia jakiegokolwiek terminów lub uzgodnionych kosztów;
 - 4) wyrządzonych w obiektach budowlanych, urządzeniach i ich częściach, które zostały zaprojektowane, zbudowane lub skonstruowane przez **Ubezpieczającego** lub nad którymi sprawował on nadzór lub kierownictwo budowy;
 - 5) powstałych wskutek wibracji, osłabienia elementów nośnych albo usunięcia się lub osłabienia nośności gruntu;
 - 6) wyrządzonych w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi, powstałych w odległości od podstawy obiektu budowlanego mniejszej niż jego wysokość.

Klauzula H – Odpowiedzialność za szkody w środowisku

1. Odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 5) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** powstałe w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji chemicznej (emisja), jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) emisja wywołana została przez nagłe, niespodziewane i niezależne od woli **Ubezpieczającego** (lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność) zdarzenie, które odbiega od prawidłowej wolnej od zakłóceń pracy zakładu,
 - 2) rozpoczęcie emisji nastąpiło w okresie ubezpieczenia; jeżeli ochrona udzielana w ramach niniejszego rozszerzenia jest kontynuowana bez przerwy w następnych okresach ubezpieczenia, warunek niniejszy będzie spełniony, jeżeli rozpoczęcie emisji miało miejsce nie wcześniej niż po rozpoczęciu pierwszego okresu ubezpieczenia zawartego w WARCIE.
2. W uzupełnieniu ust. 1 ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ponadto odpowiedzialność **Ubezpieczającego** za koszty neutralizacji lub usunięcia substancji chemicznej z gleby lub wody, w tym wody gruntowej poniesione przez **osoby trzecie** w wyniku emisji.
3. **Ubezpieczający** zobowiązany jest:
 - 1) produkować, przetwarzać, zbierać, przechowywać i usuwać substancje szkodliwe dla środowiska z zachowaniem przepisów określonych prawem oraz przez odpowiednie władze,
 - 2) konserwować zgodnie z zaleceniami technicznymi oraz przepisami określonymi prawem i wydanymi przez odpowiednie władze zarządzenia wykorzystywane przy wyżej wymienionych czynnościach, włącznie z urządzeniami zabezpieczającymi i alarmowymi,
 - 3) zastosować w terminie wszelkie środki zaradcze polecane przez odpowiednie władze.
4. Jeżeli **Ubezpieczający** nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 3, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) roszczeń z tytułu odpowiedzialności ponoszonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.04.2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
 - 2) roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych w związku z transportem wykonywanym poza terenem przedsiębiorstwa **Ubezpieczającego** (w tym w związku z procesem załadunku, przeladunku lub rozładunku),
 - 3) roszczeń związanych ze szkodami wynikającymi z funkcjonowania urządzeń, obiektów lub instalacji do ostatecznego składowania odpadów.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 500.000 PLN.

Klauzula I – Szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia

1. Odmienne niż stanowi par. 51 ust. 2 pkt 6) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe**, powstałe w związku z posiadaniem, kierowaniem, użytkowaniem lub uruchamianiem pojazdów mechanicznych nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu szkód:
 - 1) powstałych w związku z posiadaniem, kierowaniem, użytkowaniem lub uruchamianiem taboru kolejowego, tramwajów lub quadów,
 - 2) spowodowanych przez kierowcę pojazdu nie posiadającego w chwili wyrządzenia szkody wymaganych uprawnień do jego prowadzenia.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.

